

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

Sateenkaariperheet^{ry}

Toimintasuunnitelma 2019

Hallituksen esitys syyskokoukselle

Sisältö

1.	Johdanto	3
	Vuosi 2019 – perheellistymismahdollisuudet	3
2.	Vaikuttamistyö	4
	2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2018–2022	4
	2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2019	5
	2.3. Kaikkien perheiden Suomi-hanke 2017–2019	5
	2.4. Yhteistyöverkoston kehittäminen.....	6
	2.5. Kansainvälinen vaikuttamistyö	6
3.	Ammatillisen työn kehittäminen ja tiedon tuottaminen	8
	3.1. Ammatillinen koulutus sateenkaariperheistä.....	8
	3.2. Väriä perhehoitoon -hanke 2018–2020.....	8
	3.3. Perhesuhdekeskus -toiminta.....	9
	3.4. Sateenkaariperheiden hyvinvointia koskevat julkaisut.....	9
4.	Vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta	11
	4.1. Monimuotoista vertaistoimintaa perheille	11
	Perhehoitohankkeen myötä vertaistoimintaa perhehoitajille	11
	Apilaperheiden perustamiseen ja hyvinvointiin tarjotaan tukea	11
	Koululaisten toiminnassa lapset saavat jakaa kokemuksiaan	12
	Vertaistoimintaa muille erityisryhmille	13
	Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta	13
	Leirimuotoinen vertaistuki palvelee koko Suomea	17
	Rakkaussuhteita voimistava vertaistoiminta ennalta ehkäisee ongelmia	18
	Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen	19
	Läheisten toiminta	20
	Verkkovertaistoiminta	20
	4.2. Vertaistoinnin kehittämiseen panostetaan neuvonnalla, koulutuksella ja palkitsemisella	21
	Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten koulutukset vuonna 2019	22
	4.3. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta ja tuki	23
	Käytännöllinen neuvonta	23
	Perhesuhdekeskuksen ammatillinen, psykososiaalinen tuki	23
	Sateenkaariperheiden perhevalmennus.....	24
	Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet.....	24
	4.2. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta.....	25
	Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.....	25
	Pride-tapahtumiin perheisältöjä	25
5.	Tukipalvelut	27
	5.1. Jäsenpalvelujen kehittäminen	27
	5.2. Viestintä.....	27
	Ulkoisen viestintä	27
	Sisäinen viestintä.....	27
	5.3. Hallinto	28
	Seuranta ja arviointi.....	28
	Henkilöstö.....	29
	Toimitilat	29
	Talous.....	29
Liite 1:	Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen toimintasuunnitelma	30

71 1. Johdanto

72 Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- 73 • Ihmisoikeustyötä
- 74 • Perhepolitiikan kehittämistyötä
- 75 • Lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä
- 76 • Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- 77 • Moninaisuuskasvatustyötä

78 Sateenkaariperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Setaan, Väestöliittoon,
79 Sosteen, Parisuhdekeskus Kataja ry:hyn, Nelfaan (Network of European LGBT Families
80 Association), Transgender Europeen ja Ilgaan (International LGBTI Association).

81 Yhdistyksen tarkoituksena on toimia sateenkaariperheiden lasten, vanhempien ja perhettä
82 suunnittelevien kontaktifoorumina, tukiryhmänä, oikeuksien puolustajana, palveluiden kehittäjänä,
83 tiedontuottajana ja -välittäjänä sekä edunvalvojana. Tavoitteena on edistää perheiden
84 moninaisuuden huomioimista yhteiskunnassa, lisätä tietoisuutta sateenkaariperheistä, kehittää
85 lainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää tukemaan sateenkaariperheitä heidän kasvatustehtävässään
86 sekä tarjota sateenkaariperheiden jäsenille heidän tarvitsemiaan tukipalveluita.

87 Vuosi 2019 – perheellistymismahdollisuudet

88 Vuonna 2019 vaikuttamistyön keskiössä ovat eduskuntavaalivaikuttaminen, translaki,
89 sijaissyntytyt, äitiyslain toimeenpano, perhehoidon kehittäminen, hedelmöityshoitosyrjintä, huolto-
90 ja tapaamislaki ja maakuntavaalit. Perhepoliittisen ohjelman mukaisesti nostetaan aiempaa
91 vahvemmin esiin sukupuolen moninaisuutta vaikuttamistyössä. Vuonna 2019 ei käynnistetä uusia
92 hankkeita. Vanhoina hankkeina jatkavat Kaikkien perheiden Suomi-, Perhesuhdekeskus- ja Väriä
93 perhehoitoon -hankkeet.

94 Vuoden 2019 vuositeema on perheellistymismahdollisuudet

95 Yhdistys valitsee vuosittain vuositeeman. Teeman valitsemisen tarkoituksena on kiinnittää erityistä
96 huomiota johonkin tiettyyn teemaan kerrallaan. Vuositeema vaikuttaa yhdistyksen järjestämään
97 vertaistoimintaan, vaikuttamistyöhön ja ammatillisen työn kehittämiseen. Vuoden 2019 teemaksi
98 on valittu perheellistymismahdollisuudet.

99 Tavoitteet:

- 100 • Kiinnitetään yleistä huomiota sateenkaari-ihmisten perheellistymismahdollisuuksiin
- 101 • Vaikutetaan lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään perheellistymismahdollisuuksien
102 parantamiseksi
- 103 • Tuetaan sateenkaari-ihmisiä perheen perustamisessa tiedottamalla, neuvomalla ja
104 tarjoamalla ammatillista ja vertaistukea.

105 Toimenpiteet vuonna 2019:

- 106 • Nostetaan perheellistymismahdollisuuksien teemaa esiin keskustelutilaisuuksissa,
107 koulutuksissa, tiedotteissa, lausunnoissa ja mediahaastatteluissa
- 108 • Panostetaan vaikuttamistyössä erityisesti sijaissyntytykseen, hedelmöityshoitosyrjinnän
109 lopettamiseen, translain uudistamiseen, adoptioon, perhehoitoon sekä apilaperheiden
110 juridiseen asemaan.
- 111 • Koulutustoiminnassa korostuu ennen kaikkea lastensuojelun ammattilaisten kouluttaminen
112 perhehoidon ja adoption osalta.
- 113 • Lisätään vanhemmuuskumppaneille/apilaperheille tarjottavaa tietoa, neuvontaa ja tukea
114 perheen perustamiseen.
- 115 • Tiedotetaan aktiivisesti perhehoidosta ja adoptiomahdollisuuksista sateenkaari-ihmisille

116
117

2. Vaikuttamistyö

120 Vaikuttamistyössä pyritään edistämään sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien hyvinvointia
121 mahdollisimman laajasti, sekä parantamaan sateenkaari-ihmisten perheellistymismahdollisuuksia.
122 Vaikuttamistyö on jatkuvan kehittämisen ja oppimisen aluetta. Kaikkien perheiden Suomi -hanke
123 sekä kansainvälinen yhteistyö auttavat yhdistystä kehittämään omaa vaikuttamistyötään.

124 *Pitkän aikavälin tavoitteet:*

- 125 • Suomalainen yhteiskunta ja kulttuuri arvostavat kunkin perheen yksilöllistä perhe-elämää
- 126 • Jokaisen lapsen kasvua, perheen vanhemmuutta ja vanhempien rakkaussuhdetta tuetaan
- 127 • Suomalainen lainsäädäntö huomioi sateenkaariperheet yhdenvertaisesti oikeuksissa,
128 velvollisuuksissa ja etuuksissa
- 129 • Lainsäätäjä huomioi perheiden moninaisuuden aina uutta lakia säätäessään
- 130 • Valtiovallalla on tarkkaa ja pitkäaikaista tutkimustietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista
131 ja tarpeista
- 132 • Sateenkaariperheiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta seurataan ja edistetään
133 koordinoitusti valtiovallan toimesta osana jatkuvaa ja hyvin resursoitua valtion seksuaali- ja
134 sukupuolivähemmistöpolitiikkaa
- 135 • Sateenkaariperheiden yhdenvertaisuutta valvoo siihen nimetty viranomainen,
136 yhdenvertaisuusvaltuutettu.
- 137 • Seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja perheiden moninaisuutta esiin tuovaa
138 moninaisuuskasvatusta tehdään julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
- 139 • Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämistä ei ole jätetty
140 muutaman pienen järjestön vastuulle vaan sitä tehdään koordinoitusti julkishallinnon ja
141 hyvin resursoitun ja laaja-alaisen kolmannen sektorin toimesta.
- 142 • Julkisessa keskustelussa sateenkaariperheistä puhutaan asiallisesti
- 143 • Sateenkaariperheet ry on aktiivinen järjestö, joka jatkaa vaikuttamistyötään
144 perhepolitiikassa, ja jolla on resursseja osallistua lastensuojelun kehittämistyöhön ja
145 koordinoida laajaa ja laadukasta vertaistoimintaa.
146

147 2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2018–2022

148 Yhdistyksen syyskokous asetti syksyllä 2017 yhdistykselle seuraavat perhepoliittiset tavoitteet,
149 silmällä pitäen huhtikuussa 2019 järjestettäviä eduskuntavaaleja. Painopistealueeksi asetettiin
150 sukupuolen moninaisuus. Alla mainitut tavoitteet on eritelty tarkemmin ohjelmassa, joka löytyy
151 yhdistyksen nettisivuilta.

- 152 1. Valtionhallinnon toimintaohjelma seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisuuden
153 ja hyvinvoinnin edistämiseksi
- 154 2. Translaki korjataan ihmisoikeusperustaisesti ja itsemäärämisoikeuteen perustuvaksi.
155 Translaissa olevasta transsukupuolisten lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta luovutaan
156 välittömästi.
- 157 3. Perheellistymismahdollisuuksien laajentaminen
 - 158 ○ Säädetään kotimainen, syrjimätön sijaissynnytyslaki
 - 159 ○ Yhdenvertaiset hedelmöityshoidot kaikille sateenkaariperheille julkisilla klinikoilla, ja
160 oikeudenmukaiset sairausvakuutuskorvaukset yksityisistä hedelmöityshoidoista
 - 161 ○ Rohkaistaan sateenkaariperheitä ja lastensuojelua lisäämään sijaishuollon
162 perhehoitoa sateenkaariperheissä
 - 163 ○ Adoptioyhteistyötä etsittävä sellaisten ulkomaisten toimijoiden kanssa, jotka
164 sijoittavat lapsia sateenkaariperheisiin..
- 165 4. Perhevapaiden uudistetaan huomioimaan perheiden moninaisuus
- 166 5. Useamman vanhemman perheiden tilanteet
 - 167 ○ Tapaamisoikeus voitava sopia tai määrätä myös sosiaaliselle vanhemmalle

- 168 ○ Vanhempien saatava sopia keskenään huoltajuudesta myös muulle kuin
169 oikeudelliselle vanhemmalle
- 170 ○ Perhe-etuudet useamman vanhemman ja kodin tilanteessa
- 171 ○ Useamman vanhemman juridinen vanhemmuus mahdollistettava
- 172 6. Yhdistetään isyys- ja äitiyslait vanhemmuuslaiksi, joka mahdollistaa sukupuolen
173 moninaisuuden huomioimisen, useamman kuin kahden vanhemman vahvistamisen ja
174 vanhempien väliset sopimukset vanhemmuudesta.
- 175 7. Vanhemmuuden ja huoltajuuden instituutioiden rinnalle tulee luoda vaihtoehtoisia juridisia
176 instituutioita, joissa hoivan vastuuta voidaan jakaa moninaisemmilla tavoilla lapselle
177 tärkeille aikuisille vanhempien sopimuksen tai tuomioistuimen päätöksen mukaan.
- 178 8. Kaikkien perheiden Eurooppa
- 179 ○ Sateenkaariperheiden vapaa liikkuvuus ja perhesuhteiden yhteinen tunnustaminen
- 180 ○ Maahanmuutto- ja pakolaiskysymyksissä sateenkaariperheet huomioitava perheenä
181 heidän oikeudellisista suhteistaan riippumatta
- 182 9. Perhepalvelut kohtaavat kaikenlaiset sateenkaariperheet asiallisesti ja riittävään tietoon
183 nojautuen
- 184 10. Opetussuunnitelmat ja oppimateriaalit sisältävät tietoa perheiden moninaisuudesta
185 varhaiskasvatuksessa, yleissivistävässä ja ammatillisessa/akateemisessa koulutuksessa.

186

187

2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2019

188

189 Vuonna 2019 vaikuttamistyön keskiössä ovat eduskuntavaalivaikuttaminen, translaki,
190 sijaissynnytys, äitiyslain toimeenpano, perhehoidon kehittäminen, hedelmöityshoitosyrjintä, huolto-
191 ja tapaamislaki ja maakuntavaalit. Perhepoliittisen ohjelman mukaisesti nostetaan aiempaa
vahvemmin esiin sukupuolen moninaisuutta vaikuttamistyössä.

192

Toimenpiteet vuonna 2019

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

- Viedään yhdistyksen hallituksen vahvistamia hallitusohjelmavoitteita 2019 puoluekokousten, päättäjien ja virkamiesten tietoisuuteen
- Pyritään saamaan hlbt-i-toimintaohjelma, translain uudistaminen ja sijaissynnytyslain sekä vanhemmuuslain säätäminen hallituksen agendalle yhteisellä vaikuttamistyöllä kumppanijärjestöjen kanssa
- Tuetaan maakuntavaalivyössä Monimuotoiset perheet -verkoston ja Setan maakuntavaalitavoitteita
- Osallistutaan lapsen huolto- ja tapaamislain kokonaisuudistuksen loppuunsaattamiseen eduskuntakäsittelyn ja toimeenpanon aikana
- Huolehditaan, että perhevapaaudistus huomioi sateenkaariperheiden, mukaan lukien apilaperheiden tarpeet
- Seurataan äitiyslain toimeenpanon etenemistä ja ammattilaisten täydennyskoulutusta.
- Edistetään sateenkaariperheiden yhdenvertaisia hedelmöityshoitoja tukemalla perheitä valittamaan sairaanhoitopiirien harjoittamasta syrjinnästä tuomioistuimiin.
- Jatketaan perhehoidon hanketta, joka lisää sateenkaariperheiden määrää perhehoidon resurssina
- Huomioidaan myös adoptioalan koulutuksen tarve perhehoitohankkeen toteutuksessa, ja seurataan adoptioalan kehitystä kun samaa sukupuolta olevien yhteinen adoptio on tullut mahdolliseksi vuonna 2017

213

2.3. Kaikkien perheiden Suomi-hanke 2017–2019

214

215

216

217

218

Kaikkien perheiden Suomi -hanke on Monimuotoiset perheet -verkoston yhteistyöhanke, jota Sateenkaariperheet ry hallinnoi. Sen tarkoituksena on tehdä perhepolitiikan ja -työn kehittämis- ja vaikuttamistyötä kymmenen itsenäisen järjestön laajana ja tiiviinä yhteistyönä. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen.

219 Tavoitteena on, että yhteishankkeen myötä syntyy uutta tietoa ja osaamista järjestöjen
220 vaikuttamistyön keinoista ja mahdollisuuksista. Vuonna 2017 käynnistettiin hankkeen toinen
221 hankejakso. Hankkeella on oma yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa, joka on tämän
222 toimintasuunnitelman liitteenä.

223

224

2.4. Yhteistyöverkostojen kehittäminen

225 Yhdistyksen vaikuttamistyön strategiana on laaja, aktiivinen ja ennakkoluuloton verkostoituminen.

226 **Perhehoidon kehittämisverkosto:** luodaan aktiivisesti yhteyksiä lastensuojelun perhehoidon
227 kentällä osana perhehoitohanketta yhteistyössä *Perhehoitoliiton, Pelastaa lasten, Pesäpuun,*
228 *Lastensuojelun Keskusliiton ja Helsingin kaupungin kanssa.*

229 **Monimuotoiset perheet -verkosto:** Yhteinen vaikuttamistyön hanke Kaikkien perheiden Suomi,
230 jonka toinen hankejakso käynnistettiin vuonna 2017. Hankkeen lisäksi kokoonnutaan neljä kertaa
231 vuoden aikana yhteiseen kehittämispäivään. Tehdään yhteistyötä vapaaehtoistyön kehittämisessä.
232 Tehdään toiminnan yhteistä arviointia ja kerätään kyselytietoja verkoston vapaaehtoisilta
233 toimijoilta.

234 **Seta, Setan jäsenjärjestöt, Trasek:** Tehdään erittäin tiivistä yhteistyötä ennen kaikkea
235 yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä ja tiedottamisessa. Vuonna 2017 käynnistettiin yhteistyössä
236 Perhesuhdekeskus. Muita tärkeitä vaikuttamistyön kumppaneita *Amnesty, Ihmisoikeusliitto,*
237 *Naisasialiitto Unioni, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta ja Mannerheimin lastensuojeluliitto.*

238 **Lastensuojelun Keskusliitto:** Keskusliitto on yhdistyksen kumppani perhehoito- ja perhekeskus-
239 hankkeissa. Yhteisiä julkilausumia sateenkaariperheiden lasten oikeuksista.

240 **Väestöliitto:** Yhteistyö Perheaikaa.fi -hankkeessa jatkuu uudella rahoituksella Hyvä Kysymys -
241 toimintana. Myös Urpot.fi -hankkeessa ollaan mukana. Vaikuttamistyön tärkeä kumppani.

242 **Pelastakaa lapset:** Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä, perhehoitohankkeessa ja adoptioalan
243 kehittämistyössä. Muita kumppaneita adoptioalan kehittämisessä *Adoptioperheet, Helsingin*
244 *kaupungin adoptioyksikkö, Interpedia ja Valvira*

245 **Lapsiasiavaltuutettu:** Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä. Vuodesta 2014 toiminnanjohtaja
246 asiantuntijajäsenenä lapsiasianeuvottelukunnassa. Toiminnanjohtaja lapsiasiavaltuutetun HLBTI ja
247 lapset –työryhmän puheenjohtajana 2015-2019.

248 **Yhdenvertaisuusvaltuutettu:** Uuden yhdenvertaisuuslain myötä yhteistyö
249 yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston kanssa on syventynyt. Vaikuttamistyössä sukupuolen
250 moninaisuuden osalta yhteistyötä myös *tasa-arvovaltuutetun* kanssa.

251 **Parisuhdekeskus Kataja:** Asiantuntijakumppani Perhesuhdekeskus-hankkeessa. Yhdistys
252 kumppanina vuosittaisilla parisuhdepäivillä. Muita parisuhdetyön kumppaneita evankelis-
253 luterilaisen kirkon perhetyö, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsinki Missio.

254 Muita yhdistyksen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat *muut perhe- ja lastensuojelujärjestöt, ev.-*
255 *lut. kirkon lapsi- ja perhetyö, puolueet, STM, SM, UM ja OKM sekä useiden kuntien lapsi- ja*
256 *perhetyö.*

257

258

2.5. Kansainvälinen vaikuttamistyö

259 Kansainvälinen yhteistyö ja solidaarisuus ovat olleet vuosikymmenet erityisen vahvaa hlbt-
260 oikeuksien edistämiseksi. Myös Sateenkaariperheet ry:n työssä se on näytellyt merkittävää roolia
261 sekä vahvistamalla yhdistyksen vaikuttamistyötä ja argumentaatiota kotimaassa että
262 mahdollistamalla kansainvälisiin haasteisiin puuttumisen. Sateenkaariperheiden osalta suurin
263 kansainvälistymiseen liittyvä haaste on se, että perheenjäsenten väliset juridiset suhteet saattavat
264 menettää merkityksen, kun perhe siirtyy maasta toiseen. Toinen merkittävä näkökulma ovat
265 sateenkaariperheellisten pakolaisten oikeudet.

266 Yhdistyksen merkittäviä kansainvälisen vaikuttamistyön kumppaneita ovat eurooppalaisten
267 sateenkaariperhejärjestöjen kattojärjestö **Nelfa**, maailman hlbt-i-järjestöjen kattojärjestö **ILGA** ja
268 ennen kaikkea sen eurooppalainen osasto, kansalliset sateenkaariperhejärjestöt eri maissa,
269 europarlamentaarikkojen LGBT-Intergroup, kansainvälisen sateenkaariperhepäivän
270 koordinaatioryhmä, EU:n perusoikeusviraston hlbt-i-osasto, Euroopan neuvoston hlbt-i-osasto,
271 oikeuskomissaarin toimisto ja eurooppalaisten perhejärjestöjen kattojärjestö COFACE.
272 Sateenkaariperheet ry on yksi Nelfan perustajajäsenistä. Myös kansainvälisen
273 sateenkaariperhepäivän organisoinnissa yhdistys on ollut alusta asti mukana.

274 *Toimenpiteet vuonna 2019*

- 275 • Järjestetään Nelfan vuosikokous Helsingissä 8.-10. maaliskuuta. Vuosikokouksen
276 yhteydessä järjestetään myös avoin seminaaripäivä ajankohtaisesta teemasta sekä
277 sosiaalisia tapahtumia osallistujille ja paikallisille perheille.
- 278 • Osallistutaan Nelfan (Helsinki), Ilga-Euroopan (Praha) ja Ilgan (Wellington) vuosikokouksiin
279 ja niiden yhteydessä järjestettäviin konferensseihin
- 280 • Yksi hallituksen jäsen toimii jäsenenä Nelfan hallituksessa 2018–2019
- 281 • Yhdessä Nelfan ja muiden mantereiden sateenkaariperhejärjestöjen kanssa järjestetään
282 5.5.2019 kahdeksas Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.
- 283 • Osallistutaan Nelfan ja Ilga-Euroopan perheteemaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin.
- 284 • Nostetaan perheteemoja esille kansainvälisissä hlbt-i-järjestöissä.
- 285 • Vaikutetaan suomalaiseen politiikkaan kansainvälisissä lapsi- ja perhekysymyksissä.
- 286 • Osallistutaan Venäjältä saapuvien sateenkaariperhepakolaisten tukemiseen. Viedään
287 loppuun YK:n lapsen oikeuksien komitealle tehty yksilövalitus venäläisen
288 sateenkaariperheen karkoituksesta takaisin Venäjälle. Vaikutetaan
289 maahanmuuttopolitiikkaan.

290
291
292

3. Ammatillisen työn kehittäminen ja tiedon tuottaminen

295 Ammatillisen työn kehittämistä, siihen liittyvää hanketoimintaa ja tiedon tuottamista
296 sateenkaariperheistä ohjaa yhdistyksen hallituksen vuonna 2014 vahvistama Toiminta- ja
297 rahoitussuunnitelma 2014–2021.

298

299

3.1. Ammatillinen koulutus sateenkaariperheistä

300 Vuodesta 2012 lähtien järjestön koulutustoimintaa toteutettiin ja kehitettiin OKM:n myöntämällä
301 erityisavustuksella. Hanke päättyi vuoden 2017 toukokuussa, mutta järjestön koulutustoiminta
302 jatkuu. Kouluttamisesta vastaavat eri puolilla maata asuvat järjestön kouluttamat
303 vapaaehtoiskouluttajat, hankkeiden työntekijät omilla aihealueillaan, järjestön muu henkilökunta,
304 palkkioperustaiset kouluttajat sekä yhteistyökumppanien kouluttajat.

305 Stealta haetaan rahoitusta neljännelle vakituiselle työntekijälle asiantuntijan työnkuvalla, joka
306 sisältäisi erilaisia tehtäviä ammatillisen työn kehittämisen saralla, esimerkiksi kouluttamista,
307 konsultointia ja asiantuntijana toimimista kehittämishankkeissa.

308 *Tavoitteet*

309 Lisätään lasten ja perheiden parissa toimivien ammattilaisten tietoa ja osaamista
310 sateenkaariperheiden kohtaamisesta ja perheiden erityishaasteista. Tavoitteena on myös kehittää
311 kasvatusta- ja opetusalan sekä sosiaali- ja terveysalan yksiköiden ja oppilaitosten toimintakulttuuria
312 yhä moninaisuudelle avoimemmaksi. Tavoitteena on edistää monimuotoisten perheiden
313 yhdenvertaisuuden toteutumista ja lisätä sateenkaariperheissä elävien lasten ja aikuisten
314 hyvinvointia.

315 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 316 • Vastataan mahdollisuuksien mukaan kaikkiin ammatillista täydennyskoulutusta koskeviin
317 koulutuspyyntöihin. Koulutuksista peritään pääsääntöisesti palkkio.
- 318 • Tarjotaan yhdistyksen ja kumppaneiden asiantuntemusta ammatillisiin suurtapahtumiin,
319 suurten toimijoiden seminaareihin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin tapahtumiin.
- 320 • Kartoitetaan rahoitusmahdollisuuksia sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusta- ja opetusalan
321 ammattilaisten täydennyskouluttamiselle ja muulle ammatillisen koulutuksen
322 kehittämistyölle.
- 323 • Juurrutetaan kouluttaminen ja ammatillisen koulutuksen kehittämistyö yhdistyksen
324 toimintaan jatkorahoituksesta riippumatta.
- 325 • Kehitetään vapaaehtoiskouluttajien tietotaitoa.
- 326 • Kehitetään koulutusyhteistyötä Setan kanssa.
- 327 • Ohjataan vapaaehtoisia Setan ja muiden yhteistyökumppaneiden kouluttajakoulutuksiin.
- 328 • Myös perhesuhdekeskus-, perhehoito- ja Kaikkien Perheiden Suomi -hankkeet sisältävät
329 ammatillisen työn kehittämistä ja koulutusta.
- 330 • Perhesuhdekeskus kouluttaa erityisesti pari-, ero- ja perhetyön ammattilaisia sateenkaari-
331 ihmisten perhesuhteista.
- 332 • Perhehoitohanke tarjoaa kohdennettuja koulutuksia perhehoidon toimijoille sekä
333 asiantuntijapuheenvuoroja lastensuojelun tapahtumissa
- 334 • Jos vakituiselle asiantuntija-työntekijälle myönnetään rajoitus, ammatillisen työn koulutus-,
335 tutkimus- ja kehittämistoimintaa voidaan tehdä suunnitelmallisesti ja laajemmassa mitassa.

336

337

338

3.2. Väriä perhehoitoon -hanke 2018–2020

339 Keväällä 2018 käynnistettiin yhteistyössä kumppanien kanssa perhehoidon kehittämishanke Väriä
340 perhehoitoon. Hankkeen tavoitteena on lisätä perhehoitoon pääsevien lasten osuutta

341 lastensuojelussa. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä sateenkaari-ihmisten määrää perhehoitajina.
 342 Sateenkaariperheiden osuus perhehoitajista on Suomessa vielä häviävän pieni moneen muuhun
 343 maahan verrattuna. Kuitenkin yli puolet sateenkaari-ihmisistä toivoo voivansa toimia kasvattajina.
 344 Samalla perhehoitajista on pulaa. Kyse on siis kohtaanto-ongelmasta, joka hankkeella pyritään
 345 ratkaisemaan.

346 Sateenkaariperheiden toimimiselle perhehoitajina ei ole lainsäädännöllisiä esteitä. Sen sijaan
 347 prosessiin sisältyy kokonainen joukko erilaisia, palveluketjuun liittyviä sosiaalisia, rakenteellisia,
 348 psykologisia, koulutuksellisia ja asenteellisia kynnyksiä, joita hankkeessa on tarkoitus madaltaa.
 349 Kyse on ennen kaikkea vaikuttamis-, tiedottamis- ja koulutustyön hankkeesta, jota hankkeen
 350 strategian mukaisesti tehdään yhtä aikaa kaikkien kynnysten osalta, laajan yhteistyöverkoston
 351 rintamalla, mukaan lukien lastensuojelun kunnalliset, yksityiset ja järjestötoimijat.

352 *Tavoitteet:*

- 353 • Lisätään perhehoitoon pääsevien lasten osuutta lastensuojelussa
- 354 • Lisätään sateenkaariperheiden määrää lastensuojelun perhehoitajien joukossa
- 355 • Lisätään tietoa sateenkaariperheistä perhehoitajina
- 356 • Kehitetään hyviä käytäntöjä sateenkaariperheiden huomioimiseen perhehoitajien
 357 rekrytoinnissa, koulutuksessa ja lastensuojelutyössä

358 Väriä perhehoitoon -hankkeella on oma, yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa.

359 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 360 • Säännöllinen tiedottaminen sateenkariväelle sijaisvanhemmuuden mahdollisuudesta
- 361 • Sijaisvanhemmuus-infotilaisuuksien järjestäminen maakunnissa
- 362 • "Ajoissa kotiin" rekrytointi- ja tiedotuskampanjaan osallistuminen syksyllä 2019
- 363 • Tarjotaan kohdennettua, organisaatiotasosta ja -lähtöistä koulutusta perhehoidon toimijoille
- 364 • Asiantuntijapuheenvuorot ja hankkeen näkyvyys lastensuojelun tapahtumissa ja
 365 seminaareissa sekä erilaisissa julkaisuissa
- 366 • PRIDE-valmennuksen toteuttaminen/ päättäminen
- 367 • Kartoitetaan ja kehitetään ohjaavaa materiaalia toimivista käytännöistä ja
 368 kehittämistarpeista sateenkaarisijaisvanhempien fokusryhmätyöskentelyn avulla
- 369 • Kartoitetaan vertaistoiminnan tarpeita ja toiminnan aloittaminen

370

371 3.3. Perhesuhdekeskus -toiminta

372 Perhesuhdekeskus on ollut toiminnassa vuodesta 2017. Perhesuhdekeskus-toiminnan
 373 kohderyhmänä ovat järjestön muusta toiminnasta poiketen kaikki sateenkaari-ihmiset ja heidän
 374 läheisensä. Tavoitteena on lisätä hyvinvointia sateenkaari-ihmisten perhesuhteisiin.
 375 Perhesuhdekeskus on kaikkien sateenkaarijärjestöjen yhteinen Perhesuhdekeskus.

376 Keskus koordinoi, kouluttaa ja kehittää rakkaussuhteisiin ja muihin perhesuhteisiin liittyvää
 377 vertaistoimintaa sekä tarjoaa ammatillista tukea perhesuhteiden tueksi. Sateenkaari-ihmisten
 378 perhesuhteiden erityiskysymyksiä ja tuen tarpeita kartoitetaan. Kerätyn tiedon pohjalta kehitetään
 379 keskuksen toimintoja, koulutetaan pari-, perhe- ja erotyön ammattilaisia sekä tuotetaan jaettavia
 380 materiaaleja sateenkaari-ihmisille ja heidän läheisilleen perhesuhteiden tueksi.

381 Perhesuhdekeskuksen vuoden 2019 tarkennetut tavoitteet ja toimenpiteet on sisällytetty tämän
 382 toimintasuunnitelman muihin osioihin.

383

384 3.4. Sateenkaariperheiden hyvinvointia koskevat julkaisut

385 Yhdistys julkaisee kohdennettua tietoa sateenkaariperheistä eri ammattiryhmille ja eri
 386 elämäntilanteisiin liittyen. Osa julkaisuista puhuttelee suoraan ammattilaisia. Osa materiaaleista on

387
388 suunnattu sekä ammattilaisille että perheille itselle. Myös perheille suunnatut julkaisut palvelevat perheiden kanssa työtä tekeviä ammattilaisia. Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

389 *Tavoitteet*

390 Tarjotaan mahdollisimman monipuolista tietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista ja
391 elämäntilanteista tavalla, joka on helposti ymmärrettävä ja samaistuttava.

392 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 393 • Artikkelit Sateenkaarevat pari- ja monisuhteet pari- ja perhetyössä tietokirjaan Perhe- ja
394 läheissuhteet sateenkaaren alla
- 395 • Opas/työkirja sateenkaarevista rakkaussuhteista
- 396 • Opas sateenkaari-ihmisten läheisille
- 397 • Opas-materiaalit perhehoidon ammattilaisille, perhehoitajille, biologisille vanhemmille ja
398 sijoitetuille lapsille
- 399 • Tarvittavat uusintapainokset yhdistyksen oppaista
- 400

401 4. Vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta

402

403

4.1. Monimuotoista vertaistoimintaa perheille

404

405 Yhdistyksen keskeisiä vertais- ja tukitoiminnan muotoja ovat paikalliset perhetapaamiset ja
 406 vertaisryhmät, valtakunnallinen perheleiritoiminta, sateenkaariperheiden perhevalmennustoiminta,
 407 Perheaikaa.fi-sivuston vertaistukiryhmät, koululaisten oma toiminta ja oma keskustelufoorumi,
 408 parisuhdekurssit ja -ryhmät, eron jälkeisen vanhemmuuden tukeminen (Vanhemman Neuvo -
 409 ryhmät), yhdistyksen oma nettikeskustelufoorumi, vanhemmuutta suunnittelevien ryhmät ja
 410 erilaiset muut vertaistapaamiset. Vertaistoimintaa järjestetään valtakunnallisesti ja mahdollisimman
 411 monipuolisesti. Paikallisten yleisten perhetapaamisten lisäksi järjestetään erityisryhmien
 412 tapaamisia ja lukuisia vapaa-ajan toiminnan yksittäisiä tapaamisia. Valtakunnallista ja paikallista
 413 vertaistoimintaa koordinoi vertaistoiminnan koordinaattori.

414 Vuoden 2019 työssä painotetaan erityisesti apilaperheiden ja eronneiden/eroavien perheiden
 415 tukemista.

416

417 Perhehoitohankkeen myötä vertaistoimintaa perhehoitajille

418 Lastensuojelun perhehoito ja sijaisvanhemmuus on erityistä vanhemmuutta, jossa joutuu
 419 kohtaamaan paljon erilaisia asioita ja tunteita liittyen sijoitukseen ja sijoitettuun lapseen.
 420 Kokemusten ja tunteiden jakaminen vertaisten kanssa helpottaa joskus rankoiltakin tuntuissa
 421 perhehoidon tilanteissa ja ehkäisee uupumista. Hyvinvoiva perhehoitaja on tärkein voimavara
 422 onnistuneelle sijoitukselle.

423 *Tavoitteet:*

- 424 • Sijaisperheet tutustuvat toisiin sijaisperheenä toimiviin sateenkaariperheisiin ja saavat
- 425 vertais- ja ammattilaisukea perhehoidon arkeen ja haasteisiin
- 426 • Sijaisperheissä elävät lapset tutustuvat toisiin sijaisperheiden lapsiin ja saavat vertaistukea
- 427 ja mahdollisuuden puhua kokemuksistaan toisten lasten kanssa. Huomioidaan erityisesti
- 428 sijaissisaruuksia sekä sijoitetun rooli.
- 429 • Sijaisperheissä elävät sijaissisarukset tutustuvat muihin sijaisperheiden lapsiin ja saavat
- 430 vertaistukea ja mahdollisuuden puhua kokemuksistaan toisten sijaissisarusten kanssa
- 431 • Sijoitetut lapset saavat vertaistukea ja mahdollisuuden puhua kokemuksistaan toisten
- 432 sijoitettujen lasten kanssa.

433 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 434 • Kartoitetaan vertaistoiminnan tarpeita ja toiveita
- 435 • Aloitellaan vertaistoimintaa esiin tulleiden tarpeiden ja toiveiden pohjalta

436

437 Apilaperheiden perustamiseen ja hyvinvointiin tarjotaan tukea

438 Apilaperheissä vanhemmuus jaetaan vähintään yhden sellaisen henkilön kanssa, johon ei koskaan
 439 ole ollut romanttista suhdetta. Apilaperhettä lähdetään perustamaan ideana jakaa vanhemmuus, ei
 440 välttämättä muuta. Apilaperheen lapsella on alusta saakka kaksi kotia. Vaikka kahden vanhemman
 441 apilaperheitä on koko ajan lisääntyvässä määrin, apilaperheille on tyypillistä se, että vanhempia on
 442 useampi kuin kaksi. Yhdistys on saanut yhä enenevässä määrin yhteydenottoja apilaperhettä
 443 suunnittelevilta. Syksyllä 2019 televisiossa alkaa pyöriä apilaperheen muodostamisesta kertova
 444 tositelevisiosarja, mikä luultavimmin tulee lisäämään entisestään yhteydenottoja ja nostaa aiheen
 445 julkiseen keskusteluun. Apilaperheet kaipaavat perheen suunnitteluvaiheessa erityyppistä tukea ja
 446 neuvoja kuin esimerkiksi hedelmätyshoitoklinikan palveluita käyttävä naispari. Apilaperheen

447 perustaminen vaatii erityistä suunnittelua ja neuvottelutaitoja. Myös perhe-elämälle tuo omat
448 haasteet (ja vahvuudet) se, että koteja on kaksi ja vanhempia useita.

449

450 *Tavoitteet:*

- 451 • Yhä useampi apilaperhettä harkitseva saa asianmukaista ja riittävää tietoa perheen
452 perustamisen pohjaksi.
- 453 • Apilaperheestä haaveilevat löytävät aiempaa helpommin niiden ihmisten luo, joilla on
454 vastaavia toiveita.
- 455 • Apilaperheet tutustuvat muihin apilaperheisiin ja saavat vertais- ja ammattilaistukea perhe-
456 elämän mahdollisiin haasteisiin.

457

458 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 459 • Vertaistoiminnan tilaisuudet: Apilaisien ja apiläitien omat vertaistuki-illat, etä- ja
460 vuoroviikkovanhempien tapaaminen, fasilitoitu vanhemmuuskumppanuuspaja, jossa
461 etsitään apilavanhempien kanssa vanhemmuuskumppanuuden hyviä käytäntöjä.
462 (Seuraava vaihe kurssi vanhemmuuskumppanuuteen, mahdollisesti vuonna 2020).
- 463 • Tietoa ja tutustumista: Miten apilaperheet tekee lapsia -nettiluento, uutiskirjeeseen
464 apilaisälttöjä, nettisivuille apilaperheiden osio, vanhemmuuskumppaniksi.fi-palvelun
465 käynnistäminen (jos vapaaehtoisia löytyy) ja ”Apilaperheen perustaminen” – informatiivinen
466 ilta apilaperheen perustamista harkitseville, jossa päästään myös tutustumaan toisiin
467 perhettä suunnitteleviin pariskuntiin tai henkilöihin.
- 468 • Tukea: Henkilökohtaista neuvontaa apilaperhettä perustaville ja psykososiaalista tukea
469 vanhemmuuskumppanuuden haastaviin tilanteisiin Perhesuhdekeskuksesta.
- 470 • Aletaan rakentaa mallia vanhemmuuskumppanuuden tukemiseksi vertaistoiminnan keinoin.
- 471 • Kehitetään vertaisuuteen pohjautuvia, teemoitettuja vanhemmuuskumppanuustuokioita
472 apilaperheille ja vanhemmuuskumppaneille yhteistyössä Perhesuhdekeskuksen kanssa.

473

474 **Koululaisten toiminnassa lapset saavat jakaa kokemuksiaan**

475 Koululaisten toiminta jakaantuu kahteen osa-alueeseen, paikalliseen toimintaan erilaisten
476 teemailtojen muodossa ja valtakunnalliseen leiritoimintaan. Paikallisessa toiminnassa samalla
477 paikkakunnalla asuvat lapset perheineen tutustuvat toisiinsa ja yhteydenpidon on helppo jatkaa
478 myös tapaamisten ulkopuolella. Leireillä mukaan toimintaan pääsevät myös syrjäseutujen ja niiden
479 paikkakuntien lapset ja nuoret, joilla ei ole omaa koululaisten toimintaa. Koululaisten tapaamisten
480 yhteydessä vanhemmilla on mahdollisuus kokoontua yhteen ja keskustella kouluikäisten elämään
481 liittyvistä aiheista. Tarvittaessa järjestetään ammattilainen vetämään aikuisten vertaiskeskustelua

482

483 *Tavoitteet:*

484 Tutustuttaa lapsia toisiinsa ja toistensa perheisiin, käsitellä perheiden moninaisuutta lasten
485 ikätasolle sopivalla tavalla ja voimaannuttaa lapsia perheidentiteettiä vahvistamalla.

486

487 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 488 • Järjestetään kolme erilaista leiriä: kolmipäiväinen leiri talvileirin yhteydessä talvella, yksi
489 nelipäiväinen leiri kesän perheleirin yhteydessä ja koululaisten oma leiri yhteistyössä
490 lastenleirejä järjestävän järjestön kanssa.
- 491 • Pyritään siihen, että pääkaupunkiseudun, Kuopion, Tampereen ja Turun lisäksi koululaiset
492 kokoontuvat teemailtojen muodossa myös muilla isommilla paikkakunnilla.
- 493 • Vertaistoiminnan koordinaattori innostaa paikallisia koululaistoiminnan organisointiin ja
494 avustaa toiminnan käynnistämisessä.
- 495 • Koululaistoiminnan hyviä kokemuksia jaetaan vertaisohjaajien Facebook- ja
496 sähköpostiryhmässä.

497

498

499 Uusperheet

500
501 Sateenkaariperheisiin kuuluu monenlaisia uusperheitä. Suurimmalla osalla takanaan ero lapsen
502 synnyinperheessä. Osalla uusperhe on ensimmäinen sateenkaareva perhe, jolloin koko perhe on
503 monen uuden asian edessä. Uusperheissä elämä on erilaisten tapojen, tottumusten ja monen
504 ikäisten ihmisten yhteensovittamista. Dynamiikka ja haasteet ovat hyvin erilaisia kuin ydin- tai
505 apilaperheissä, joissa vanhemmuuteen ja perheyteen kasvetaan yhtä matkaa ja lapset ja aikuiset
506 tutustuvat toisiinsa. Uusperheet tarvitsevat tietoa uusperheydestä ja etenkin vertaistukea
507 perheyden kiemuroihin.

508
509 *Tavoitteet:*

- 510 • Yhä useampi perhe tulee tietoiseksi uusperheyden erityisyydestä ja siihen tarjottavista
- 511 tukimuodoista.
- 512 • Asuinpaikkakunta ei estä ketään saamasta vertaistukea
- 513 • Vertaistukea ja uusperhetietoutta on etenkin aikuisten saatavilla. Lasten tarpeista tullaan
- 514 tietoisemmiksi, jotta toimintaa heidän suhteen päästään suunnittelemaan.
- 515 • Tehdään vahvasti yhteistyötä Suomen uusperheiden Liiton (Supli) kanssa. Saadaan
- 516 tietotaitoa jaettua puolin ja toisin.

517
518 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 519 • Uusperheille aletaan järjestää vertaisohjattua toimintaa. Vertaisohjaajia koulutetaan
- 520 yhteistyössä Suplin kanssa. Vuoden aikana järjestetään yksi vertaisohjattu
- 521 uusperhe aikuisten viikonloppu.
- 522 • Uusperheille järjestetään vähintään yksi verkkovertaistapahtuma
- 523 • Uusperheille järjestetään muutama asiantuntijaohjattu tilaisuus Helsingissä

524

525 Vertaistoimintaa muille erityisryhmille

526 Yhden vanhemman perheet, heterosuhteessa lapsia saaneet, miehet, sosiaaliset vanhemmat ja
527 lapsiperheellisyyden alkutaipaleella olevat jatkavat säännöllisiä kokoontumisia. Kartoitetaan
528 vanhempien toiveita erilaisten ryhmien suhteen jäseniltä ennen kaikkea vuosittaisilla
529 jäsenkyselyillä. Käynnistetään uusia ryhmiä kiinnostuksen ja vapaaehtoisten vetäjien löytymisen
530 puitteissa. Perheleireillä järjestetään vaihteleville kohderyhmille muutaman tunnin
531 vertaiskeskusteluryhmiä.

532

533 Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta

534 *Helsinki*

535 Kolmetoistahenkisen tiimin voimin pääkaupunkiseudulla järjestetään runsaasti toimintaa.
536 Tapaamiset ovat suurimmaksi osaksi vapaamuotoisia ja vertaistuellisia, mutta paikalla on lähes
537 aina tiimin jäseniä, joilta voi kysellä yhdistyksen toimintaan liittyvistä asioista sekä saada
538 mahdollisesti muuta ohjausta ja neuvontaa.

539 Tiimin toimintaa kehitetään ja tiimin jäseniä sitoutetaan toimintaan neljä kertaa vuodessa
540 tapahtuvien tiimipalaverien muodossa sekä panostamalla tiimin yhteishenkeen. Tavoitteena
541 kehittää sosiaalisessa mediassa ja sähköpostin välityksellä tapahtuvaa tiedottamista ja
542 yhteydenpitoa. Toiminnan kasvaessa ja kehittyessä pyritään saamaan tiimiin lisää aktiivisia
543 jäseniä.

544 Säännöllisten tapaamisten lisäksi kannustetaan tiimiin kuulumattomia perheitä järjestämään
545 yksittäisiä kokoontumisia omaan lähipuistoonsa itselle sopivaan aikaan. Tapaamiset voivat olla
546 sisällä tai ulkona. Tapaamisten järjestämiseen ja tiedottamiseen saa apua pääkaupunkiseudun
547 tiimiltä.

548 Tapaamiset ovat etupäässä Helsingissä, mutta joitakin koko perheen retkiä tehdään myös
549 Helsinkiä ympäröiviin kaupunkeihin. Koululaistoiminta jakaantuu suhteellisen tasaisesti Espoon,
550 Helsinkiin, Sipoon ja Vantaan välille.

551 Helsinki Pridejen suhteen tehdään yhteistyötä HeSetan kanssa. Sukupuolen moninaisuuden
552 tiimoilta yhteistyökumppanina on Transtukupiste. Koululaisten toiminnassa tehdään yhteistyötä ja
553 järjestetään vähintään yksi yhteistapahtuma pääkaupunkiseudun ulkopuolisen tiimin kanssa.
554 Yhteistyötä Helsingin Nuorisosiankeskuksen kanssa kehitetään.

555 Toiminta vuonna 2019:

- 556 • Perhekahvila kotivanhemmille joka tiistai läpi vuoden
- 557 • Ruotsinkielinen perhekahvila kerran kuukaudessa
- 558 • Kahdeksan perhetapaamista, joista osa teemoitettuja, esim. Halloween
- 559 • Alkutaipaleiltoja lapsiperheen suunnittelijoille ja perheyden alkutaipaleella oleville kerran
- 560 kuukaudessa
- 561 • Sosiaalisten vanhempien ryhmä 4-5 kertaa
- 562 • Kolme asiantuntija- tai vertaisvetoista aikuisten tapahtumaa, joissa on lastenhoito
- 563 • Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä järjestetään koko perhe juhlat
- 564 • Sukupuolen moninaisuus ja vanhemmuus -ryhmä neljä kertaa, jos saadaan vetäjälle pari
- 565 • Sukupuoltaan pohtivien lasten ryhmä kuusi kertaa
- 566 • Kehitetään aikuisten toimintaa yhteisten leffailtojen ja retkien muodossa kaikenikäisten
- 567 lasten vanhemmille ja lisäksi koululaisten kotiväelle erikseen.
- 568 • Koululaiset kokoontuvat noin joka toinen kuukausi, välillä itsekseen ja välillä perheidensä
- 569 kanssa erilaisten toimintojen äärelle. Suunnitelmissa mm. Metsä- ja saariretkiä, liikuntaa,
- 570 veneilyä ja pelailua
- 571 • Helsinki Prideilla alkutaipaleillan, perhekahviloiden, perhetapaamisten ja sosiaalisten
- 572 vanhempien ryhmän lisäksi ainakin jokin toiminnallinen tuokio, retki, koululaisten ohjelmaa,
- 573 isätapaaminen, sukupuoleltaan moninaisten perheiden tapaaminen, perhepiknik ja Miten
- 574 lapsia tehdään? -tilaisuudet sekä kaikille että miehille
- 575

576 *Jyväskylä*

577 Jyväskylässä paikallistoiminnasta vastaa yksi henkilö, joka myös kouluttaa alueen ammattilaisia
578 sateenkaariperheiden kohtaamisesta. Tavoitteena on löytää uusia vapaaehtoisia mukaan tiimiin.
579 Vuonna 2019 painopiste on sukupuolen ja perheiden moninaisuus.

580 Toiminta vuonna 2019:

- 581 • Kaikille perheille ja suunnittelijoille yhteisiä tapaamisia neljä kertaa
- 582 • Laskiaistapahtuma Halssilan hiihtomaassa
- 583 • Psykologijohtoinen suljettu keskustelutilaisuus, jonka aiheesta tehdään etukäteen
- 584 kartoitusta
- 585 • Kesällä retki ja ulkopelipäivä
- 586 • Sosiaalisten vanhempien tapaamisia järjestetään tarpeen mukaan
- 587 • Alkutaipaletapaamisia, jos tarvetta ilmenee ja löytyy uusi vetäjä
- 588 • Sählytoiminta käynnistetään uudelleen, jos innokkaita on riittävästi
- 589 • Pikkujoulut kylpylässä

590

591 *Kanta-Häme*

592 Kanta-Hämeen alueella paikallistoiminta käynnistettiin loppuvuodesta 2018. Toimintaa lähti
593 pyörittämään yksi henkilö. Perhetapaamisten sisältöjä kehitetään yhdessä osallistujien kanssa.
594 Tapaamisen kutsutaan mukaan myös perheestä haaveilevat ja alkumetreillä olevat. Tapaamiset
595 järjestetään Hämeenlinnassa MLL:n tiloissa viikonloppuisin, jolloin myös koululaisten ja kauempaa
596 tulevien on helpompi osallistua. Kevään aikana kartoitetaan, millaiselle toiminnalle juuri Kanta-
597 Hämeessä on kysyntää ja miltä osin on järkevää hyödyntää viereisten suurten kaupunkien

598 toimintaa ja sen pohjalta sitten suunnittelemme tulevaa. Yhteistyötä viritellään Helsingin ja
599 Tampereen paikallistiimien kanssa esim. yhteisen retken muodossa lähialueelle.

600 Toiminta vuonna 2019:

- 601 • Perhetapaamiset, 6-10 kertaa
- 602 • Retki(ä) yhtesityössä jonkin toisen tiimin kanssa

603

604 *Keski-Uusimaa*

605 Toiminta aloitettiin keväällä vuonna 2018. Tiimissä on kolme jäsentä, joiden tavoitteena houkutella
606 alueen perheet mukaan tutustumaan toisiinsa ja kartoittaa onko alueella toiminnan
607 vakiinnuttamiselle tarvetta. Osallistujien päällimmäisenä toiveena on ollut verkostoituminen muiden
608 alueella asuvien sateenkaariperheiden kanssa. Tiimi kannustaa myös vapaamuotoisiin arjen
609 tapaamisiin esimerkiksi leikkipuistoissa. Vuoden seitsemän tapahtumaa järjestetään aidosti alueen
610 eri kunnissa ja jopa hiukan ulkopuolella, kuten Päijät-Hämeen alueella. Tiimi tekee
611 sateenkaariperheyttä näkyväksi mm. jakamalla sateenkaariperhetietoutta alueen terveys-
612 kasvatus- ja sosiaalialan ammattilaisille sekä välittämällä haastattelupyyntöjä.

613 Toiminta vuonna 2019:

- 614 • Sunnuntaibrunssi
- 615 • Laskiaisrieha tai muu talvitapahtuma
- 616 • Kevättapaaminen
- 617 • Retki Puuhamaahan
- 618 • Maakuntatreffit Lahdessa, esim. Launeen perhepuistossa
- 619 • Tapaaminen Hyvinkään rautatiemuseolla
- 620 • Loppuvuoden teematapahtuma

621

622 *Kokkola*

623 Kokkolassa kolmihenkisen tiimin voimin kartoitetaan alueen perheiden toiveita ja tarpeita
624 toiminnalle ja pyritään saamaan alueen perheet tietoisiksi toiminnasta. Ensisijaisesti tapaamiset
625 on tarkoitettu kaikenlaisille sateenkaariperheille ja perhettä suunnitteleville. Tiimi kehittää
626 paikallista vaikuttamistoimintaa ja toimii tarvittaessa kouluttajina.

627 Toiminta vuonna 2019:

- 628 • Perhetapaamisia perheiden toivomissa paikoissa
- 629 • Retki sisätouhupuistoon
- 630 • Retket eläinpuistoon ja talviseen luontoon
- 631 • Näkyvyyttä tuova ohjelmallinen sateenkaaripiknik
- 632 • Aikuisten oma illanvietto/tapaaminen
- 633 • Tarvittaessa toimintaa erikseen kouluikäisille

634

635 *Kuopio*

636 Kuopion paikallistiimissä toimii kaksi ihmistä. Jos Kuopiossa järjestetään Pridet, pidetään siellä
637 ainakin Miten lapsia tehdään -tilaisuus. Pienten perheet kokoontuvat Perheentalolla ja koululaiset
638 Kuopiohallissa, jossa järjestetään tapahtumia myös kaikenikäisten perheille. HopLopiin
639 rekrytoidaan perheiden teini-ikäisiä nuorempien lasten leikittäjiksi ja hoitajiksi, jotta vanhemmilla on
640 mahdollisuus rauhaan vertaiskeskusteluun.

641 Toiminta vuonna 2019:

- 642 • Pienten perheiden tapaamiset 2-4 kertaa
- 643 • Koululaisten pompputapaamiset kaksi kertaa
- 644 • Kaikenikäisten lasten perheiden yhteispomput kaksi kertaa
- 645 • Retki HopLopiin

- 646
647
- Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtuma
 - Kylpyläretki

648

649 *Kymenlaakso*

650 Kymenlaakson toimintaa pyörittää yksi vapaaehtoinen. Kymenlaaksossa ollaan mahdollisuuksien
651 mukaan mukana erilaisissa yleisö- ja perhetapahtumissa, ja tarpeen mukaan koulutetaan
652 paikallisia sosiaali-, terveystoiminta- ja opetusalan toimijoita.

653 Toiminta vuonna 2019:

- 654
- Muutama retki ja kokoontuminen perheiden kotona
- 655

656 *Mikkeli*

657

658 Mikkelissä tavataan satunnaisesti. Enemmän keskitytään ja panostetaan vaikuttamistyöhön ja
659 sateenkaariperheistä kouluttamiseen.

660 *Oulu*

661 Oulussa toiminnasta vastaa yksi vapaaehtoinen. Kuukausittaiset perhepaamiset pidetään
662 keskustelun, askartelun, kahvittelun ja leikkimisen merkeissä. Oulun Sateenkaariperheaktiivit
663 pyrkivät osallistumaan erilaisiin koulutustilaisuuksiin kouluttajien roolissa ja tekemään näin
664 Sateenkaariperheitä tunnetummiksi Oulun alueella. 2018 Oulussa pidetään Pride -tapahtuma,
665 johon järjestetään myös sateenkaariperheille suunnattua ohjelmaa, minkä mahdollistamiseksi
666 haetaan paikallista sponsoria.

667 Toiminta vuonna 2019:

- 668
- Perhetapaamisia kymmenen kertaa vuodessa
 - 669 • Retki pulkkamäkeen
 - 670 • Mökkiretki yöpymisineen hiihtokeskukseen
 - 671 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän piknik
 - 672 • Kesällä muutama leikkipuistotapaaminen
 - 673 • Koululaisten kokoontumisia mm. geokätköilyn ja luontoretken parissa
 - 674 • Oulu Prideilla Miten lapsia tehdään -tilaisuus, perhepiknik ja perhetapaaminen

675

676 *Pori*

677 Porin paikallistiimi käsittää kaksi pariskuntaa. Kaikenlaisille sateenkaariperheille ja
678 perhesuunnittelijoille suunnattuja perhetapaamisia järjestetään joka toinen kuukausi. Tiimi jatkaa
679 yhteistyötä paikallisen lapsiperheyhdistyksen Lapsis ry:n kanssa. Aktiivit tekevät alueellista
680 vaikuttamistyötä toimimalla kokemusasiantuntijoina mm. oppilaitosten ja paikallisten toimijoiden
681 koulutuksissa ja tilaisuuksissa.

682 Toiminta vuonna 2019:

- 683
- Tapaamisia sisätiloissa pienen puuhailun ja kahvittelun merkeissä
 - 684 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtuma
 - 685 • Kesällä ulkotapaamisia retkeille ja tapahtumiin osallistuen sekä leikkipuistoissa

686

687 *Rovaniemi*

688 Rovaniemellä järjestetään pienen tauon jälkeen toimintaa perheiden aktivoituessa ja ilmaistessa
689 vertaistoiminnan tarvetta.

690

691 *Tampere*

692 Tampereen alueen toimintaa organisoii seitsenhenkkinen tiimi. Ainakin kahdella
 693 perhetapaamiskerralla lapsille on hoitajat ja aikuisille asiantuntijavetoista vertaistyöskentelyä.
 694 Tarvittaessa suunnitelmien lisäksi järjestetään tarvittaessa vertaisryhmiä ja –tilaisuuksia läheisille,
 695 uusperheille, miesparien perheille ja transtustaisille ihmisille. Tampereella yhteistyötä tehdään
 696 Pirkanmaan setan kanssa.

697 Toiminta vuonna 2019:

- 698 • Alkutaipaletapaamisia, seitsemän kertaa
- 699 • Yhden vanhemman perhein kokoontumisia, kaksi kertaa
- 700 • Pienten tapaamisia päivällä, 12-24 kertaa
- 701 • Perhemuodosta ja lasten iästä riippumattomia perhetapaamisia, kahdeksan kertaa
- 702 • Koululaisten toiminnallisia retkiä tai tapaamisia, neljä kertaa
- 703 • Aikuisten illanviettoja kaksi kertaa
- 704 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtuma
- 705 • Perheleiri
- 706 • Aikuisten vapaa viikonloppu
- 707 • Prideilla perhetapaaminen ja Miten lapsia tehdään -tilaisuus
- 708 • Lasten ensiapukoulutus
- 709 • Joulujuhla

710

711 *Turku*

712 Viidestä vapaaehtoisesta koostuva paikallistiimi järjestää Turun toimintaa. Kaksi sen neljästä
 713 jäsenestä on myös Sateenkaariperheiden hallituksessa.

714 Toiminta vuonna 2019:

- 715 • Puistotreffit päiväsaikaan kotivanhemmille muutaman kerran
- 716 • Kaikille avoimia perhetapaamisia, kahdeksan kertaa
- 717 • Yhden vanhemman sateenkaariperheiden ryhmä, yhdeksän kertaa
- 718 • Alkutaipaletapaamisia, melkein joka kuukausi
- 719 • Miten lapsia tehdään? -tilaisuus
- 720 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän kokoontuminen
- 721 • Perheleiri ensimmäistä kertaa
- 722 • Viikonloppuleiri yhden vanhemman perheiden aikuisille
- 723 • Koululaisten lautapeli- ja leffailtoja sekä retkiä
- 724 • Arjessa jaksaminen –keskustelutilaisuus aikuisille
- 725 • Turku Pridella erilaista ohjelmaa sekä perheiden puistojuhla
- 726 • Tonttujuhla

727

728 *Joensuu, Lahti ja Seinäjoki*

729 Näissä kaupungeissa etsitään uusia paikallisvastaavia tai -tiimejä. Perheet tapaavat toisiaan
 730 epämuodollisemmin. Tapahtumia (esimerkiksi Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia,
 731 sateenkaariperhekoulutuksia ja parisuhdetoimintaa) järjestetään yhteistyössä Setan
 732 paikallisjärjestöjen kanssa.

733

734 **Leirimuotoinen vertaistuki palvelee koko Suomea**

735 Leiritoiminta on ollut pitkään Sateenkaariperheet ry:n toiminnan keskeinen ja kysytyin
 736 toimintamuoto, jolla ylläpidetään sateenkaariperheiden psykososiaalista hyvinvointia. Kyseessä ei

737 ole loma- ja virkistystoiminta vaan leirit ovat ohjelmaltaan hyvin vertaistuellisia ja lähentyvät
738 sopeutumisvalmennuskurssien toimintatapaa.

739

740 *Tavoitteet:*

- 741 • Tuetaan vanhempien jaksamista, vanhemmuutta ja parisuhdetta
- 742 • Vahvistetaan perheenjäsenten perheidentiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- 743 • Huomioidaan monenlaiset erityisryhmät ja monenlaiset tarpeet
- 744 • Tarjotaan perheille tietoa sateenkaariperheiden tilanteesta palveluissa, etuuksissa ja
745 lainsäädännössä
- 746 • Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua järjestön toimintaan
- 747 • Järjestetään leirejä eri puolella Suomea
- 748 • Pidetään leirien osallistumismaksut kaikkien perheiden mahdollisuuksien rajoissa
- 749 • Jokaisella leirillä on sosiaalialan ammattilaisten tarjoamaa ryhmä- tai muuta vertaistuen
750 ohjattua tukitoimintaa

751

752 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 753 • Pyritään madaltamaan miesten ja transihmisten kynnystä osallistua perheleireille.
- 754 • Suunnataan mainostusta erityisesti miesten perheille.
- 755 • Isojen leirien lisäksi järjestetään aiempaa enemmän pienempiä leirejä ja vanhemmille
756 suunnattuja leirejä
- 757 • Tiedotetaan leireistä ja tapahtumista yhteistyössä transtukipisteen kanssa ja transihmisten
758 yhteisöissä.

759

760 *Vuonna 2019 toteutetaan 11 leiriä, joilla tavoitetaan seuraava määrä leiriläisiä:*

- 761 1. talven perheleirillä, Mikkelissä, 70 leiriläistä
- 762 2. aikuisten toiminnallisessa vertaisviikonlopussa 12 henkilöä
- 763 3. transmaskuliinien isien leirillä 10 leiriläistä
- 764 4. Turun alueen perheleirillä 20 leiriläistä
- 765 5. yhden vanhemman perheiden aikuisten leirillä 14 osallistujaa
- 766 6. kesän perheleirillä, Kannonkoskella, heinäkuussa 100 leiriläistä
- 767 7. kesän koululaisten leirillä 25 leiriläistä
- 768 8. Tampereen alueen perheleirillä 30 leiriläistä
- 769 9. aikuisten vaellusviikonlopussa Kolilla 12 henkilöä
- 770 10. syksyn perhevalmennusleirillä 20 leiriläistä

771

772 Toimintavuoden aikana tavoitetaan yhteensä 313 leiriläistä ja tuotetaan 825
773 henkilöleirivuorokautta. Kaikki leirit järjestetään yhteistyössä leirikeskusten kanssa, joka vastaa
774 leirin majoitus- ja ruokapalveluista. Perheleireillä on järjestetty vapaaehtoisvoimin
775 ikäryhmäkohtainen lastenohjelma/hoidon siten, että aikuiset voivat viettää aikaa myös keskenään ja
776 työskennellä työryhmissä keskustellen tai toiminnallisesti käsitellen vaihtelevia teemoja. Teemat
777 valitaan perheille tehdyn vuosittaisen jäsenkyselyn perusteella. Perheleireillä on myös aikuisille
778 suunnattua rentoutus- ja kuntoutustoimintaa.

778

779 **Rakkaussuhteita voimistava vertaistoiminta ennalta ehkäisee ongelmia**

780 Sateenkaarevien paris- ja moniskuntien rakkaussuhteisiin, perhesuhteisiin ja eroihin liittyy
781 monenlaisia sosiaalisia, juridisia, rakenteellisia ja palvelujärjestelmän haasteita. Lisäksi paris- ja
782 moniskunnat ja perheet ovat jättäneet julkisia tukipalveluita käyttämättä syrjinnän pelon tai
783 huonojen palvelukokemusten takia. Näistä syistä ennalta ehkäisevään ja ratkaisukeskeiseen
784 rakkaussuhteita tukevaan vertaistoimintaan on panostettu viime vuosina paljon.

785 Vuonna 2017 käynnistetty Perhesuhdekeskus järjestää rakkaussuhteita vahvistavaa
 786 vertaistoimintaa kaikille sateenkaareville paris- ja moniskunnille. Sateenkaariperheille suunnatun
 787 vertaistoiminnan käytännön järjestäminen on edelleen yhdistyksen perustoiminnan vastuulla.

788 *Tavoitteet:*

789 Sateenkaarevien paris- ja moniskuntien rakkaussuhdehyvinvointi lisääntyy. Lisätään tietoa
 790 sateenkaariperheiden vanhemmille rakkaussuhteiden hyvinvoinnin merkityksestä lapsen
 791 hyvinvoinnille. Vahvistamalla vanhempien rakkaussuhdetta luodaan edellytyksiä vanhemmuuden
 792 menestykselliselle jakamiselle. Rakkaussuhdetoimintaan osallistuu yhä moninaisempi joukko
 793 sateenkaari-ihmisiä. Viedään vertaistoiminnan kokemuksista nousevaa tietoa alan ammattilaisten
 794 tietoisuuteen koulutustoiminnan ja kehittämishankkeiden kautta.

795 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 796 • Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoiset ohjaavat 8 Rakkaussuhdetuokiota eri puolilla
 797 Suomea.
- 798 • Rakkaussuhdetuokioihin luodaan kaksi uutta sisältöä: tuokio teemalla Läheisyys,
 799 seksuaalisuus ja seksi, sekä tuokio, johon voi tulla myös ilman kumppania.
- 800 • Järjestetään kolme uutta Vuorovaikutus rakkaussuhteessa -viikonloppua eri puolilla
 801 Suomea vapaaehtoisten toimesta.
- 802 • Kehitetään uusi viikonloppumuotoinen rakkaussuhdekurssi yhteistyössä Parisuhdekeskus
 803 Katajan kanssa.
 804

805 **Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen**

806 Paris- ja moniskuntien sekä perheiden ja vanhemmuuden tukeminen erossa ja eron jälkeen on
 807 usein amatillista lähestymistapaa vaativa asia. Tästä syystä yhdistyksen vertaistoiminnassa
 808 pyritään panostamaan nimenomaan ennalta ehkäisyyn tekemällä vahvistavaa parisuhdetyötä.

809 Perhesuhdekeskus aloitti vuonna 2017 sateenkaari-ihmisille suunnattujen amatillisesti ohjattujen
 810 eroryhmien järjestämisen Helsingissä ja täysin uuden valtakunnallisen kurssimuodon kehittämisen
 811 yhteistyössä Sininauhaliiton erotyön kanssa. Molemmat eroryhmien muodot perustuvat
 812 Suomalaiseen eroseminaariin. Eroryhmien molempia toimintamalleja vakiinnutetaan vuonna 2019
 813 osaksi Perhesuhdekeskuksen toimintaa.

814 Neuvokeskus on kehittänyt toimivan, ryhmämuotoisen ja vertaisuuteen perustuvan mallin
 815 vanhemmuuden tukemiseen eron jälkeen. Vanhemman neuvo -ryhmissä etsitään amatillaisen
 816 ohjauksessa oman vanhemmuuden vahvuuksia ja keinoja tukea omaa lasta eron jälkeen.
 817 Vanhemman neuvo -eroryhmän järjestämisestä vastaa yhdistyksen perustoiminta.

818 Sateenkaariperheiden käytännöllisen ja juridisen neuvonnan tueksi on jo aiemmin luotu
 819 Sateenkaariperheen ero-opas -materiaali.

820 Perhesuhdekeskus tukee sateenkaarevia paris- ja moniskuntia sekä sateenkaariperheitä myös
 821 lyhytaikaisella psykososiaalisella tuella erotilanteissa silloin, kun perhe ei ole saanut tukea
 822 julkisista palveluista (ks. luku 4.3).

823

824 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 825 • Järjestetään yksi sateenkaarierityinen eroryhmä Helsingissä iltakurssina.
- 826 • Järjestetään yksi valtakunnallinen sateenkaarierityinen eroryhmä (kaksi lähitapaamista ja 6
 827 verkkotapaamista) pk-seudun ulkopuolella.
- 828 • Kokeillaan Puhutaan erosta -iltaa Helsingissä ja viedään luento-osuus mahdollisesti myös
 829 verkkoon sähköiseen muotoon.
- 830 • Kartoitetaan tarvetta ja mahdollisuuksia järjestää sateenkaariperheiden lasten eroryhmä
 831 Helsingissä yhteistyössä Kasperin kanssa.

832

833

834

835

836

837

- Järjestetään vuoden aikana yksi ammatillisesti ohjattu, valtakunnallinen Vanhemman neuvo-ryhmä.
- Levitetään ero-opasta sähköisessä ja painetussa muodossa perheille ja ammattilaisille.
- Järjestetään eroteemaisia vertaiskeskustelutilaisuuksia leirien yhteydessä ja Hyvä kysymys-nettipalvelussa

838

Läheisten toiminta

839

840

841

842

843

844

845

846

Perhesuhdekeskus-toiminnan kohderyhmänä ovat myös sateenkaari-ihmisten läheiset, kuten vanhemmat, puoliset, lapset, sisarukset, isovanhemmat ja muut läheiset. Perhesuhdekeskus kehittää läheisille suunnattuja vertaistuen muotoja ja tarjoaa ammatillista tukea haastavissa perhetilanteissa (ammatillinen tuki ks. luku 4.3), jotta hyvinvointi sateenkaari-ihmisten ja heidän läheistensä perhesuhteissa lisääntyy. Perhesuhdekeskukselta on toivottu sateenkaariperheiden lapsille suunnattuja vertaistukioita erityisesti Helsingin paikallistiimin toimesta, ja tähän tarpeeseen Perhesuhdekeskus vastaa vuonna 2019.

846

Tavoitteet

848

849

850

851

852

853

854

855

856

Järjestää sateenkaari-ihmisten (aikuisille) läheisille mahdollisuuksia ja tilaisuuksia tulla kohdatuksi ja kuulluksi oman tilanteensa, hämmennyksensä ja huolensa kanssa. Lisätä sateenkaari-ihmisten läheisten ymmärrystä sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta kohtaan, sekä omaa hämmennystä kohtaan. Tarjota läheisille psykoedukaatiota Läheisinfon muodossa ja voimaannuttaa heitä tukemaan omia sukupuoli- ja/tai seksuaalivähemmistöihin kuuluvia läheisiään. Lisätä sateenkaariperheiden lasten ymmärrystä sateenkaariperheydestä ja antaa keinoja tilanteisiin, joissa he kohtaavat ennakkoluuloja omaa perhemuotoaan kohtaan. Lisätä hyvinvointia sateenkaari-ihmisten ja heidän läheistensä perhesuhteisiin.

857

Toimenpiteet vuonna 2019:

858

859

860

861

862

863

864

865

- Järjestetään neljä Läheisinfoa eri puolilla Suomea.
- Viedään Läheisinfo verkkoon sähköiseen muotoon ja levitetään tietoa siitä kohderyhmälle.
- Kokeillaan chatteja sateenkaari-ihmisten läheisille.
- Järjestetään sateenkaariperheiden isovanhemmille ryhmä Turun paikallistiimin kanssa yhteistyössä.
- Pilotoidaan sateenkaariperheiden lasten tuokiot ja koulutetaan paikallistiimien aktiivit ohjaamaan tuokioita lapsille omilla paikkakunnillaan.

866

Verkkovertaistoiminta

867

868

869

870

871

872

873

874

875

876

Monivuotinen Väestöliiton kanssa yhteistyössä toiminut perheaikaa-toiminta päättyi vuonna 2018. Perheaikaa-sivusto lopetettiin ja tilalle tuli marraskuussa 2018 sen korvaava, uudistettu ja toiminnoiltaan laajempi Hyvä kysymys –sivusto. Verkossa tapahtuvalle vertaistoiminnalle on selkeä tilaus. Verkossa tapahtuva vertaistoiminta tavoittaa ne ihmiset, jotka eivät muuten pääsisi vertaistuen piiriin. Nettivertaistuki tavoittaa tuloista riippumatta, kun ei tarvitse olla rahaa matkustamiseen tai leirimaksuihin. Vertaistuki on verkossa mahdollista monenlaisilla pienemmillä ryhmillä, joiden edustajista ei isoimmillakaan paikkakunnilla saisi kokoon kasvokkain kokoontuvaa vertaisryhmää. Anonyymius mahdollistaa hankalimmistakin asioista keskustelun. Verkossa tapahtuva neuvonta tavoittaa monta henkilöä samaan aikaan, jolloin se on hyvin kustannustehokasta.

877

878

Tavoitteet:

879

880

881

882

Hyvä kysymys –sivusto saadaan tehtyä tunnetuksi kohderyhmälle. Pyritään saamaan Perheaikaa-sivuston käyttäjät siirtymään Hyvä kysymykseen. Tavoitetaan perheitä haja-asutusalueelta ja paikkakunnilta, joilla ei ole vertaistoimintaa. Saadaan vertaiskeskustelun piiriin perheitä, jotka eivät kohtaa oman perhemuotonsa kanssa samanlaisia perheitä esimerkiksi perhetapaamisissa.

883 Perheiden kynnys tulla kasvotusten tapaamaan toisiaan madaltuu. Vanhemmat saavat tukea
 884 ajoissa ja uskaltavat hakemaan sitä aiempaa helpommin myös ammattilaisten taholta. Saadaan
 885 lisää vapaaehtoisia toteuttamaan verkkotoimintaa. Vapaaehtoisena toimiminen vahvistaa
 886 yhteenkuuluvuutta ja toimii yhdenlaisena vertaistuen kanavana.

887

888 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 889 • Tutustutaan Hyvän kysymyksen tarjoamiin mahdollisuuksiin ja suunnitellaan, kuinka niitä
- 890 voisi hyödyntää verkkovertaistoiminnassa
- 891 • Neuvonta-chat järjestetään 8 kertaa ja vaihtelevalla teemalla oleva ilta-chatteja 2-4 kertaa
- 892 vuodessa.
- 893 • Asiantuntijaluentoja tai podcasteja järjestetään vähintään kaksi ja artikkeleja julkaistaan
- 894 säännöllisesti.
- 895 • Julkaistaan päivitetty versio, alun perin vuonna 2014 julkaistusta,
- 896 nettiperhevalmennuksesta ja tiedotetaan siitä laajalti vielä lapsettomille
- 897 • Vertaistoiminnan koordinaattori rekrytoi ja kouluttaa uusia vapaaehtoisia sekä pitää huolta
- 898 vanhojen vapaaehtoisten motivoituneisuudesta, jaksamisesta ja täydennyskoulutuksesta.
- 899 • Tiedotetaan palvelusta ja siinä vapaaehtoisena toimimisesta paikallisten Setojen ja muiden
- 900 yhteistyökumppanien tiedotuskanavien kautta, ilmaisjakelulehdissä, sosiaalisessa
- 901 mediassa, erilaisissa tapahtumissa ja jäsentiedotteissa.

902

903 **4.2. Vertaistoiminnan kehittämiseen panostetaan neuvonnalla, koulutuksella ja** 904 **palkitsemisella**

905

906 Suurin osa vertaistoiminnasta toteutuu vapaaehtoisten järjestämänä. Paikalliset vanhemmat ja
 907 vanhemmuudesta haaveilevat organisoivat yhdessä oman alueensa perheille suunnattua toimintaa
 908 ja toimivat kanavana alueensa perheiden ja yhdistyksen työntekijöiden välillä. Vertaistoiminnan
 909 aktiivit auttavat myös monien valtakunnallisten toimintojen järjestämisessä. Perhesuhdekeskuksen
 910 vapaaehtoiset ohjaavat rakkaussuhdetoimintaa kaikille sateenkaareville paris- ja moniskunnille eri
 911 puolilla Suomea. Vapaaehtoiset ovat hyvin erilaisia taidoiltaan ja tiedoiltaan. Vapaaehtoisten
 912 tukeminen, kannustaminen ja kouluttaminen näyttelevät tärkeää roolia heidän jaksamisensa ja sitä
 913 kautta vertaistoiminnan jatkumisen kannalta.

914

915 *Tavoitteet:*

- 916 • Tavoitteena on saada vertaistoimintaan mukaan uusia ihmisiä eri puolelta Suomea, ja
- 917 saada alulle tai uudelleen käynnistymään vertaistoiminta yhdellä uudella paikkakunnalla
- 918 toimintavuoden aikana.
- 919 • Mukaan toimintaa organisoimaan houkutellaan aiempaa enemmän eri kohderyhmien
- 920 edustajia, kuten sukupuoleltaan moninaisia, miehiä ja apilaperheellisiä.
- 921 • Vapaaehtoiset tutustutetaan toisiinsa entistä paremmin ja yhteistyö kehittyi yli
- 922 paikkakuntarajojen.
- 923 • Pyritään siihen, että vapaaehtoisista koostuva paikallistiimi ottaa vastuun kaikesta oman
- 924 paikkakunnan vertaistoiminnasta, niin perheille kuin vanhemmille ja vanhemmuudesta
- 925 haaveileville, suunnatusta. Vapaaehtoisia motivoidaan myös ottamaan vastuuta oman
- 926 paikkakunnan ammattilaisten ja opiskelijoiden kouluttamisesta.
- 927 • Tavoitteena on myös, että vapaaehtoiset jaksavat työssään ja kokevat sen motivoivaksi ja
- 928 innostavaksi.
- 929 • Tavoitteena on, että yhä useammalla paikkakunnalla innostutaan vapaaehtoisten
- 930 organisoimista pienimutoisista perheleireistä.

931

932

933

934

935

- Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoisena voivat toimia kaikki sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä. Perhesuhdekeskus huolehtii omien vapaaehtoistensa rekrytoinnista, tukemisesta, kouluttamisesta ja palkitsemisesta.

Toimenpiteet vuonna 2019:

936

- Vertaistoiminnan koordinaattori ottaa huomioon vuoden 2018 lopussa vertaistoiminnan aktiiveille tehdyn verkkokyselyn tulokset toimintaa kehittäessään.
- 30.–31.3. järjestetään vapaaehtoisille vertaistomijoille jokavuotiset kehittämispäivät, jotka pidetään tällä kertaa kylpylässä, jossakin muualla kuin pääkaupunkiseudulla
- Kehittämispäivillä panostetaan ryhmäytymiseen, hyvien kokemusten ja käytäntöjen jakamiseen sekä tarjotaan koulutusta ja virkistäytymistä.
- Vertaistoiminnan koordinaattori pitää aktiivisesti yhteyttä paikallistiimien vapaaehtoiisiin, toimii tukijana ja innostaja sekä avustaa konkreettisesti etenkin toiminnan alkuun saattamisessa.
- Koordinaattori vierailee mahdollisuuksien mukaan paikkakunnilla tapaamassa vapaaehtoisia ja vertaisryhmäläisiä sekä mahdollistaa yhdistyksessä harjoitteluun suorittavien opiskelijoiden vierailut eri paikkakunnilla.
- Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia kouluttautua esim. Setan ryhmänohjaaja- ja kouluttajakoulutuksissa ja niiden täydennyskoulutuksissa.
- Paikallistiimien käsikirjan yhteydessä olevaa tekemisivinkkipankkia kasvatetaan jatkuvasti.
- Rakennetaan nettisivuille paikallistiimien materiaali- ja ohjepankki.
- Vapaaehtoisia muistetaan kehittämispäivien yhteydessä yhteisellä virkistäytymisellä, vuosilahjalla. Lisäksi heitä muistetaan pienimuotoisella joululahjalla.
- Perhesuhdekeskus pitää aktiivisesti yhteyttä omiin vapaaehtoiisiinsa.
- Perhesuhdekeskuksen uusien vapaaehtoisten kanssa rakkaussuhdetoimintaa järjestetään mahdollisimman tuetusti, jotta vapaaehtoiset rohkaistuvat, saavat itseluottamusta ja jatkavat toiminnassa mukana.
- Perhesuhdekeskus toteuttaa virkistys- ja ryhmänohjauspäivän kaikille aktiivisille vapaaehtoisilleen keväällä 2019 Helsingissä.
- Perhesuhdekeskus tarjoaa aktiiveille rakkaussuhdetoiminnan vapaaehtoisilleen pääsyliput Parisuhdekeskus Katajan Parisuhdehuoltamoon syksyllä 2019.

937

938

939

940

941

942

943

944

945

946

947

948

949

950

951

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten koulutukset vuonna 2019

964

Loppuvuodesta 2018 vapaaehtoisille tehdyn kyselyn vastaukset käydään perusteellisesti läpi ja tehdään sen perusteella toimenpiteitä koulutusten suhteen. Jos toivetta ja tarvetta on, järjestetään työnohjausta alan opiskelijoiden suorittamana. Tällöin työnohjaaja matkustaa vapaaehtoisten luo heidän kotipaikkakunnalleen. Kaksi kertaa vuodessa vuosikokousten yhteydessä on mahdollisuus järjestää työnohjausta yhteisesti kaikille vapaaehtoisille Helsingissä.

965

966

967

968

969

970

Vapaaehtoisia kannustetaan osallistumaan vertaisohjaajakoulutuksiin. Koulutukseen osallistuvien kulut korvataan.

971

972

973

- Setan, Perhesuhdekeskuksen ja Setan järjestöjen uusi yhteinen ryhmänohjaajakoulutuksen perusosa järjestetään keväällä Helsingissä ja syksyllä muualla Suomessa.
- Perhesuhdekeskus järjestää Rakkaussuhdetuokioiden ohjaajakoulutuksen Oulussa ja syksyllä 2019 uuden viikonloppumuotoisen rakkaussuhdekurssin vertaisohjaajakoulutuksen.
- Nettivertaisohjaajakoulutusta kehitetään sitä mukaan, kun itse tutustutaan uuteen verkkopalveluun, Hyvä kysymykseen (Väestöliiton kumppanuushanke).
- Kehittämispäiviin kuuluu aina jonkinlainen koulutuksellinen osuus. Tapahtumaan osallistuneilta vapaaehtoisilta kerätään aina palaute, jonka pohjalta koulutukselliset osuudet suunnitellaan vapaaehtoisten tarpeita mahdollisimman hyvin vastaaviksi. Vuonna 2019

974

975

976

977

978

979

980

981

982

- 983 kehittämispäivien osallistujat koulutetaan ohjaamaan uusia sateenkaariperheiden lasten
 984 tuokioita.
- 985 • Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuutta osallistua myös ulkopuoliseen, esimerkiksi Kepan,
 986 KSL:n ja Sosten, koulutukseen.

987
 988

989 **4.3. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta ja tuki**

990

991 **Käytännöllinen neuvonta**

992 Iso osa perhelainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää ei edelleenkään huomioi sateenkaariperheitä,
 993 mikä aiheuttaa arjen vastoinkäymisiä perheille. Tähän haasteeseen Sateenkaariperheiden
 994 neuvontapalvelu pyrkii vastaamaan. Neuvonta on byrokraattis-käytännöllistä neuvontaa, ei
 995 psykososiaalista tukea. Myöskään varsinaiseen juridiseen neuvontaan ei yhdistyksellä ole
 996 osaamista eikä resursseja. Perhesuhdekeskus tarjoaa psykososiaalista tukea perhesuhteiden
 997 tueksi erityisen haastavissa perhetilanteissa.

998 Apilaperheet ja erilaiset miesten perheet ovat perhemuotoja, jotka lainsäädäntö ja
 999 palvelujärjestelmä tunnistaa kaikista huonoiten. Näissä perheissä vanhempien asema ei usein ole
 1000 juridisesti turvattua ja moni asia on vanhempien välisten sopimusten varassa. Näiden perheiden on
 1001 kaikista haasteellisinta saada asiantuntevaa neuvontaa julkisilta palveluntarjoajilta. Vuoden 2018
 1002 aikana on tullut toistuvasti esiin, kuinka kumppanuusvanhempien perheet eivät saa tarvitsemiaan
 1003 vastauksia miltään virallisilta tahoilta.

1004 *Tavoitteet:*

1005 Sateenkaariperheillä ja sellaista suunnittelevilla on mahdollisuus saada neuvoja niitä kaivatessaan.
 1006 Perheet saavat tukea elämäntilanteisiin ja muutoksiin liittyviin haasteisiin ja heitä ohjataan
 1007 tarvittaessa psykososiaalisen tuen piiriin. Lasta suunnittelevat ja tuoreet perheet saavat luotettavaa
 1008 tietoa ja ohjeita byrokraatian kiemuroihin ja lasten saamiseen liittyen.

1009 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1010 • Jatketaan neuvontapalvelun toimintaa puhelin-, sähköposti- ja chat-neuvontana.
- 1011 • Helsinki Priden yhteydessä on kenellä tahansa mahdollisuus varata aika henkilökohtaiseen
 1012 neuvontaan.
- 1013 • Neuvontaa toteuttaa ennen kaikkea vertaistoiminnan koordinaattori. Hänen lisäksi
 1014 neuvontatehtävää toteuttavat muut työntekijät, hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet. Lisäksi
 1015 paikallistiimien merkitys neuvoina paikallisessa toiminnassa on korvaamaton. Neuvoa
 1016 hakevat perheiden lisäksi opiskelijat, perheiden läheiset, ammattilaiset ja toimittajat.
- 1017 • Apilaperheiden ennalta ehkäisevää neuvontaa jatketaan kokeiluna Perhesuhdekeskus-
 1018 hankkeen puitteissa

1019

1020 **Perhesuhdekeskuksen ammatillinen, psykososiaalinen tuki**

1021 Perhesuhdekeskus tarjoaa ammatillista tukea kaikkien sateenkaari-ihmisten perhesuhteiden tueksi
 1022 niin sateenkaari-ihmisille itselleen kuin heidän läheisilleenkin. Ammatillisen tuen muotoja on kaksi:
 1023 puhelinpalvelu ja tukitapaamiset. Puhelinpalveluun voi soittaa missä tahansa perhetilanteeseen
 1024 liittyvässä huoleessa. Tukitapaamisia tarjotaan erityisen haastavissa perhetilanteissa, joihin
 1025 asiakkaat eivät koe saavansa tukea julkisista palveluista. Asiakkaalle tarjotaan tukitapaamisia 1-5
 1026 kappaletta joko Helsingissä kasvokkain, skypein välityksellä tai puhelimitse. Ammatillisesta tuesta
 1027 vastaa Perhesuhdekeskuksen perhetyöntekijä.

1028 *Tavoitteet:*

1029 Sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä saavat tukea perhetilanteissaan niin
1030 Perhesuhdekeskuksesta kuin tahoilta, joihin heitä ohjataan Perhesuhdekeskuksen palveluista.
1031 Hyvinvointi lisääntyy sateenkaari-ihmisten perhesuhteissa.

1032 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1033 • Jatketaan puhelinpalvelun aukioloa maanantaisin klo 15-17 ja perjantaisin klo 8-10
- 1034 (poislukien loma-ajat).
- 1035 • Puhelinpalveluun soittajaa tuetaan tilanteessaan puhelimitse sekä jatko-ohjataan
- 1036 tarvittaessa muihin palveluihin, esim. Transtukipiste, julkiset palvelut, kirkon perheneuvonta
- 1037 tai muut soittajan oman paikkakunnan kartoitetut palvelut.
- 1038 • Puhelinpalvelun asiakkaita jatko-ohjataan Perhesuhdekeskuksen tukitapaamisiin, mikäli
- 1039 perhetilanne on erityisen haastava ja asiantuntevaa tukea on haasteellista löytää julkisten
- 1040 palveluiden parista.
- 1041 • Pyritään lisäämään apilaperheiden määrää ammatillisen tuen palveluissa tiedotuksen
- 1042 keinoin.
- 1043 • Kohdistetaan tiedotusta ammatillisen tuen palveluista läheisille.
- 1044 • Lisätään varovasti tiedotusta seksuaalivähemmistöön kuuluvien nuorten parissa.
- 1045 • Puhelinpalvelun yhteydenotot ja tukitapaamiset tilastoidaan ja kertynyttä tietoa
- 1046 analysoidaan palveluiden kehittämiseksi ja kohdentamiseksi tehokkaammin.
- 1047

1048 **Sateenkaariperheiden perhevalmennus**

1049 Sateenkaariperheiden perhevalmennus täydentää kunnan tarjoamaa synnytys- ja
1050 perhevalmennusta. Kurssilla (20 oppituntia) tarjotaan tietoa erityisesti sateenkaariperheiden
1051 perheellistymiseen liittyvistä erityishaasteista, käydään läpi perheiden oikeuksia etuuksiin,
1052 syntymässä olevan lapsen juridisen tilanteen turvaamiseen liittyvissä hakemuksissa,
1053 sateenkaariperheiden parisuhteen tyypillisistä sudenkuopista, kolmen ja neljän vanhemman
1054 perheiden erityishaasteista jne. Valmennus ei korvaa kunnan järjestämää synnytys-
1055 /perhevalmennusta vaan täydentää sitä. Valmennuksessa kouluttajina toimivat työntekijät, muut
1056 asiantuntijat ja sateenkaariperheelliset kokemuskouluttajat. Valmennuksen tarkemmat sisällöt
1057 löytyvät yhdistyksen kotisivuilta. Valmennus on osa yhdistyksen neuvontatehtävää, mutta on myös
1058 merkittävä vertaistuen foorumi.

1059 *Tavoitteet:*

1060 Tarjotaan ajanmukaista tietoa byrokratiasta selviämiseen. Tuetaan ongelmien ennaltaehkäisyä.
1061 Kiinnitetään tulevien vanhempien huomiota rakkaussuhdehyvinvoinnin merkitykseen. Tarjotaan
1062 mahdollisuus muodostaa vertaisverkostoja ja saada vertaistukea.

1063 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1064 • Toteutetaan kaksi viiden luennon iltakurssia Helsingissä ja yksi viikonloppukurssi
- 1065 keskisessä Suomessa loka-marraskuussa.
- 1066 • Tiedotetaan perhevalmennuksen nettikurssista.
- 1067

1068 **Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet**

1069 Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet ovat yhden illan avoimia keskustelutilaisuuksia, joissa kerrotaan
1070 sateenkaariperheellistymisen mahdollisuuksista ja annetaan perhettä suunnitteleville mahdollisuus
1071 kysyä asiantuntijalta. Tilaisuuksissa on mahdollista tutustua muihin lasta suunnitteleviin ja
1072 vanhemmuuskumppaneita etsiviin.

1073 *Tavoitteet*

1074 Tavoitteena on että kaikilla lapsiperheellistymisestä kiinnostuneet on saatavilla asiallista tietoa
1075 perheellistymisen vaihtoehtoista ja mahdollisuuksista. Paikalliset vapaaehtoiset rohkaistuvat itse
1076 järjestämään tilaisuuksia.

1077 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1078 • Kannustetaan ja tuetaan vapaaehtoisia järjestämään tilaisuuksia 3-4 kaupungissa vuoden
- 1079 aikana
- 1080 • Vertaistoiminnan koordinaattori järjestää vuoden aikana koulutuksen vähintään yhdellä
- 1081 paikkakunnalla, jolla ei aiemmin ole ollut Miten lapsia tehdään -tilaisuutta.
- 1082 • Jokaisen tilaisuuden jälkeen pyritään kasaamaan osallistujista oma alkutaipaleella-ryhmä,
- 1083 johon osallistuu lasta suunnittelevia, odottavia ja lapsen juuri saaneita.
- 1084 • Tarjotaan alkutaipaleilaisille mahdollisuutta osallistua sateenkaariperheiden
- 1085 perhevalmennukseen.
- 1086 • Hyödynnetään paikallisten perheiden innokkuutta olla tilaisuuksissa mukana
- 1087 kokemuskouluttajina.
- 1088 • Järjestetään tilaisuuksia myös erityisille kohderyhmille, kuten miehille, sijaisvanhemmuutta
- 1089 tai sinkkivanhemmuutta suunnitteleville ja monivanhempaisille perheille.
- 1090
- 1091

1092 4.2. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta

1093 **Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä**

1094 Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä perheet ympäri maailman kokoontuvat yhteen erilaisiin
 1095 tapahtumiin, jotka ovat iloisia ja näkyviä koko perheen tapahtumia. Päivä toimii tutustumisen
 1096 väylänä ihmisille sekä näkyvänä tapahtumana se lisää ihmisten tietoisuutta sateenkaariperheistä.
 1097 Tietoisuus taas vähentää ennakkoluuloja ja lisää sateenkaariperheiden hyvinvointia.

1098 *Tavoitteet:*

1099 Tapahtumia järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla. Yhä useampi perhe rohkaistuu
 1100 mukaan toimintaan. Paikallismedia huomioi tapahtumat.

1101 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1102 • 5.5.2019 järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla kahdeksannen
- 1103 kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtumia.
- 1104 • Tiedotetaan tapahtumista hyvissä ajoin kunkin paikkakunnan tiedotuskanavilla.

1105

1106 **Pride-tapahtumiin perheisältöjä**

1107 Pridet ovat hyvin suosittuja tapahtumia, jotka runsaalla tapahtumatarjonnallaan keräävät suuren
 1108 osallistujamäärän. Pride-organisaatioiden toimesta tiedotus tavoittaa sellaisia henkilöitä, jotka ovat
 1109 olleet Sateenkaariperheet ry:n tiedotuksen ulottumattomissa. Prideille osallistuu paljon sellaisia
 1110 seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen edustajia, jotka eivät muuhun vertaistoimintaan osallistu.
 1111 Perheille suunnatut tapahtumat tuovat uusia osallistujia etenkin paikallistoiminnan piiriin. Pride-
 1112 tapahtumat toimivat matalan kynnyksen tutumisväylinä. Esittelypöytä ja lapsettomille suunnatut
 1113 tilaisuudet lisäävät yhdistyksen näkyvyyttä lapsettomalle sateenkaarikansalle ja helpottavat heidän
 1114 löytämistään yhdistyksen tarjoaman vertaistuen ja palveluiden pariin.

1115

1116 *Tavoitteet:*

1117 Suurimmalla osalla paikkakunnista, joilla järjestetään Pride, on paikallisten vapaaehtoisten
 1118 toimesta jotakin perheille suunnattua ohjelmaa. Yhä useampi tulee tietoiseksi yhdistyksen
 1119 olemassaolosta ja löytää sen palveluiden pariin.

1120

1121 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1122 • Pitkin vuotta ollaan mukana mahdollisimman monessa Pridessa ympäri Suomea.
- 1123 • Innostetaan paikalliset järjestämään Pridessa perheohjelmaa sekä ottamaan hoitaakseen
- 1124 yhdistyksen esittelypöydän.

1125
1126
1127
1128
1129

- Työntekijävetoisesti tai koulutetun vapaaehtoisen johdolla järjestetään mahdollisimman monessa Pridessa Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia.
- Erityiskohderyhmille (mies, trans) suunnattuja vertaistapahtumia sijoitetaan pride-tapahtumien yhteyteen

1130 5. Tukipalvelut

1131 5.1. Jäsenpalvelujen kehittäminen

1132 Yhdistyksen jäsenmäärä on kasvanut jatkuvasti voimakkaasti ja on nyt reilut 900 henkilöä. Kasvu
1133 tulee jatkumaan. Kohderyhmän tosiasiallinen koko kasvaa voimakkaasti. Lisäksi jäsenten määrää
1134 kasvattaa yhdistyksen toiminnan laajentuminen. Esimerkiksi sateenkaariperheiden
1135 perhevalmennus on tuonut yhdistykselle paljon lisää jäseniä. Toimintansa kautta yhdistys tavoittaa
1136 satoja henkilöitä, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Kyselyiden mukaan suuri osa toimintaan
1137 osallistuvista ei jostain syystä ole jäseniä.

1138 *Tavoitteet*

1139 Jäsenet kokevat, että he ovat osa tärkeää kansalaisliikettä, ja haluavat tukea yhdistyksen
1140 tavoitteiden toteutumista pysymällä yhdistyksen jäsenenä. Ne jäsenet, jotka osallistuvat
1141 yhdistyksen toimintaan, saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot toiminnasta. Jäsenyyteen liittyvät
1142 prosessit sujuvat nopeasti ja ilman virheitä.

1143 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1144 • Lähetetään kaikille uusille jäsenille kattava uuden jäsenen tieto- ja materiaalipaketti
- 1145 • Tehdään joka toinen vuosi jäsenkysely alkuvuodesta
- 1146 • Määritellään jäsenyysprosessi ja tehdään suunnitelma jäsenhankinnan tehostamiseksi
- 1147 • Selvitetään yhteistä jäsenrekisteriä Setan jäsenjärjestökentän kanssa
- 1148 • Rekrytoidaan uusia jäseniä kaikissa itse järjestettävissä tapahtumissa, Facebookissa,
1149 uusien nettisivujen rekrytointisivulla ja yhteistyössä Setan kanssa.

1150 5.2. Viestintä

1151 **Ulkoinen viestintä**

1152 *Tavoitteet*

1153 Yhdistyksen voimassa olevat perhepoliittiset tavoitteet ovat poliittisten toimijoiden ja
1154 palveluntarjoajien tietoisuudessa. Perheiden kanssa työtä tekevilla ammattilaisilla on tietoa
1155 sateenkaariperheiden tarpeista ja kokemuksista palveluissa. Yhdistyksen yhteistyökumppanit
1156 saavat tietoa ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivut uudistettiin vuoden 2018 aikana.

1157 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1158 • Tiedotetaan yhdistyksen uusista perhepoliittisista tavoitteista 2018–2022 ja
1159 hallitusohjelmataavoitteista 2019
- 1160 • Tuetaan Setan ja Monimuotoiset perheet -verkoston maakuntavaalitavoitteita julkisuudessa
- 1161 • Nostetaan yhdistyksen uusia tavoitteita aktiivisesti esille mediassa
- 1162 • Tehdään julkilausumia yksin ja yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston ja muiden
1163 kumppanien kanssa.
- 1164 • Kirjoitetaan lehtien mielipide-palstoille.
- 1165 • Tuotetaan erilaisia kirjallisia materiaaleja ammatillisen työn tueksi (ks tiedon tuottaminen)
- 1166 • Päivitetään ja täydennetään nettisivuilla olevaa materiaalia
- 1167 • Jaetaan uutiskirje (ks seuraava kohta) myös yhteistyökumppaneille ja päättäjille.
- 1168 • Perhehoito-hanke tekee laaja tiedotusta lastensuojelun ammattilaisten keskuudessa monia
1169 eri kanavia pitkin
- 1170 • Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta, sateenkaari-ihmisten
1171 perhesuhteista sekä omasta toiminnastaan myös jakamalla esitteitään, tekemällä
1172 koulutuskäyntejä sekä osallistumalla erilaisiin seminaareihin ja tapahtumiin.

1173 **Sisäinen viestintä**

1174 *Tavoitteet*

1175 Yhdistyksen toimintaan osallistuvat, jäsenet, vapaaehtoiset, luottamushenkilöt ja henkilöstö saavat
1176 riittävät ja oikea-aikaiset tiedot yhdistyksen toiminnasta, kehittämisestä ja päätöksenteosta.

Toimenpiteet vuonna 2019:

- 1178 • Tuotetaan vuonna 2018 uudistetuille nettisivuille uutisia.
- 1179 • Julkaistaan sähköinen uutiskirje 6 kertaa toimintavuoden aikana, ja lähetetään jäsenille ja
- 1180 sidosryhmärekisterin 700 yhteistyökumppanille.
- 1181 • Kehitetään perheille ja aktivisteille suunnattuja sisältöjä kotisivuilla.
- 1182 • Vahvistetaan sateenkaarikentälle kohdistuvaa tiedotusta. Viestitään, että
- 1183 Sateenkaariperheet ry on sekä lapsiperheellisten että suunnittelijoiden ja haaveilijoiden
- 1184 yhteinen yhdistys. Vahvistetaan myös viestiä, että yhdistys on miesten, naisten ja
- 1185 muunsukupuolisten yhteinen yhdistys. Samoin mukaan mahtuu eri perhemuodot
- 1186 ydinperheistä apilaperheisiin ja kaikki siltä väliltä.
- 1187 • Päivitetään yhdistyksen Facebook-sivulla ajankohtaista tietoa yhdistyksen tapahtumista,
- 1188 vaikuttamistyöstä ja mielenkiintoisia uutisia Suomesta ja maailmalta
- 1189 • Julkaistaan päätösluettelot hallituksen kokouksista
- 1190 • Lisätään yhteydenpitoa paikallistiimien vapaaehtoisten kanssa alkamalla julkaista hyvin
- 1191 epämuodollista ”paikallistiimin uutiskirjettä”. Uutiskirjeessä tuodaan näkyväksi
- 1192 työntekijöiden työskentelyä ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Näin vapaaehtoiset
- 1193 kokevat tulevat paremmin huomioiduksi ja heillä on välineitä vastata osallistujaperheiden
- 1194 kysymyksiin.
- 1195 • Tuodaan tapahtumakalenteri entistä paremmin ihmisten tietoisuuteen, jotta perheet pysyvät
- 1196 mahdollisimman hyvin ajan tasalla tapahtumista.
- 1197 • Perhesuhdekeskuksen viestinnässä korostetaan, että keskuksen toiminta on suunnattu
- 1198 kaikille sateenkaari-ihmisille ja heidän läheisilleen.

1199

1200

5.3. Hallinto

1201 Yhdistyksen toiminnan suuntauksista päättää yhdistyksen yleinen kokous, joka kokoontuu kaksi
 1202 kertaa vuodessa. Toimintasuunnitelman toteuttamisesta vastaa hallitus, jota johtaa puheenjohtaja.
 1203 Hallitus kokoontuu 6-8 kertaa vuodessa. Hallituksen esittelijänä toimii toiminnanjohtaja.
 1204 Yhdistyksen hallintoa ohjaa vuonna 2013 vahvistettu johtosääntö, joka sisältää myös
 1205 henkilöstöhallinnon suuntaviivat. Johtosääntö on tarkennettu viimeksi kesällä 2018. Muita ohjaavia
 1206 asiakirjoja ovat paikallistoiminnan tavoitteet ja määrärahojen myöntämisen kriteerit sekä toiminta-
 1207 ja rahoitussuunnitelma 2014–2022.

Tavoitteet

1208 Huolehditaan, että yhdistyksen hallinto tukee suunnitelmallista ja tehokasta perustehtävän
 1209 toteuttamista ja tarkkaa taloudenpitoa. Hyvä hallinto huomioi kaikki yhdistyksen toimijat.

Toimenpiteet vuonna 2019:

- 1212 • Järjestetään kevätkokous la 30.3. paikallistoiminnan kehittämispäivien yhteydessä.
- 1213 • Syyskokous järjestetään marras-joulukuun vaihteen tienoilla, mahdollisesti 22.11.
- 1214 Syyskokous pyritään järjestämään samalla paikkakunnalla Setan edustajakokouksen
- 1215 kanssa, ja saman viikonlopun aikana.
- 1216 • Toimintavuoden aikana luodaan useita hallintoa tukevia asiakirjoja toiminnanjohtajan
- 1217 yritysjohtamisen erityisammattitutkinnon osana

Seuranta ja arviointi

1219 Sateenkaariperheet ry:n hallitus ja vuosikokous seuraavat toiminnalle asetettujen tavoitteiden
 1220 saavuttamista raportoinnin sekä toimintakertomusten ja -suunnitelmien avulla. Hallituksen
 1221 asettamat työryhmät kehittävät ja valvovat tavoitteiden toteutumista. Työntekijät raportoivat
 1222 hallitukselle toiminnan toteutumisesta. Keskeisimmille toiminnoille laaditaan tarkennetut
 1223 toimintasuunnitelmat. Keskeisimmistä toiminnoista, osallistujamäärästä ja yhteydenotoista pidetään
 1224 kirjaa ja seurataan kysynnän kehittymistä. Jäsenistölle tehdään joka toinen vuosi jäsenkysely, jolla
 1225 kartoitetaan jäsenten toiveita, tarpeita ja kokemuksia yhdistyksen toiminnassa mukanaolosta.

1226 Leireistä ja perhevalmennuksista kerätään aina palaute osallistujilta. Vaikuttamistoimintaa
 1227 arvioidaan yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa osana Kaikkien perheiden
 1228 Suomi –hanketta. Kaikkien hankkeiden toteutumista arvioidaan Suunta-työkalun avulla.

1229

1230 Henkilöstö

1231 Vuoden 2019 alussa yhdistys työllistää kahdeksan työntekijää, joista viisi hanketyöntekijöitä.
 1232 Toimintavuoden aikana rekrytoidaan yksi uusi vakituinen asiantuntija-työntekijä, jos Stea myöntää
 1233 sille rahoituksen.

1234 Työntekijöiden osaamista ja jaksamista tuetaan säännöllisellä koulutuksella ja virkistyspäivillä.
 1235 Esimiestyötä tuetaan johtosäännöllä, joka sisältää henkilöstöohjeen. Toteutetaan
 1236 työterveyshuoltoa yhteistyössä Diacorin kanssa työterveyshuollon toimintasuunnitelman pohjalta.
 1237 Tarjotaan koko henkilöstölle yleislääkäritasoinen sairaanhoito sekä liikunta- ja kulttuurisetelit.
 1238 Toiminnanjohtaja suorittaa toimintavuoden aikana yritysjohtamisen erityisammattitutkinnon.

1239

1240 Toimitilat

1241 Sateenkaariperheet ry:n toimitilat sijaitsevat Helsingissä, Hämeentie 29. Toimitila on 230 neliön
 1242 kokoinen ja koostuu kahdeksasta työhuoneesta ja kahdesta ryhmätilasta. Toimitilassa on riittävästi
 1243 tilaa myös tuleville hankkeille.

1244

1245 Talous

1246 Yhdistyksen taloudelliset resurssit ovat kasvaneet vauhdikkaasti ja kasvu tulee jatkumaan.
 1247 Rahoitus perustuu pääosin Veikkausvoittovaroihin. Yhdistyksessä pitkään toimineet OKM:n
 1248 rahoittamat hankkeet päättyivät vuonna 2018. Muita rahoittajia ovat Kansan sivistystyön liitto,
 1249 ulkoministeriö sekä Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungit. Kaupunkien avustukset ovat
 1250 nousseet tasaista tahtia. Toimintaa rahoitetaan ajoittain myös apuraharahoituksella. Tuottoja
 1251 saadaan lisäksi osallistumismaksuina, lähinnä leiritoiminnasta. Näillä tuotoilla katetaan osa
 1252 leirikeskusten perimistä maksuista. Oman varainhankinnan tuotot ovat jäsenmaksuja, lahjoituksia
 1253 ja pienehköjä tarvikemyynnin tuottoja. Omaa varainhankintaa on viime aikoina tehty myös
 1254 Facebookissa yhteistyössä Seta ry:n kanssa.

1255 Vuoden 2019 budjetissa varsinaisen toiminnan kaikki kulut ovat 795 900 euroa. Yleisavusteisen
 1256 perustoiminnan kulut ovat 322 900 euroa. Perustoiminnan kuluja on lisätty seuraaviin
 1257 käyttötarkoituksiin: paikallistoiminnan toimintakuluihin, valtakunnallisen vertaistoiminnan
 1258 toimintakuluihin, vertaistoiminnan kehittämisen toimintakuluihin ja lisääntyneisiin toimisto- ja
 1259 hallintokuluihin yhteensä 25 000 euron arvosta. Neljännen vakituisen työntekijän palkka- ja
 1260 sivukuluihin on varattu 50 000 euroa. Stealta haetaan korotusta yleisavustukseen näiden kulujen
 1261 kattamiseksi.

1262 *Toimenpiteet vuonna 2019:*

- 1263 • Talouden seuranta toteutetaan vuosittain vahvistettavan taloussäännön mukaisesti.
- 1264 • Taloussuunnittelua ohjaa hallituksen vuonna 2014 vahvistama Toiminta- ja
 1265 rahoitussuunnitelma 2014–2021
- 1266 • Paikallistoiminnan määrärahat jaetaan ja niiden käyttöä valvotaan vuonna 2014
 1267 vahvistettujen kriteerien perusteella

1268

Liite 1: Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen toimintasuunnitelma

1271 Kaikkien perheiden Suomi 1272 Tarkennettu toimintasuunnitelma 2019

1273

1274 Kaikkien perheiden Suomi -hanke on Monimuotoiset perheet -verkoston
1275 vaikuttamistyön hanke, jota STEA rahoittaa. Verkosto koostuu järjestöistä,
1276 jotka paneutuvat perhe-elämän erityiskysymyksiin kukin omasta
1277 näkökulmastaan. Järjestöjen kohderyhmiä yhdistävät arkielämää hankaloittavat
1278 lait ja käytännöt, jotka eivät tunnista kaikkia perheitä. Monimuotoiset perheet -
1279 verkoston kaikki kymmenen järjestöä ovat mukana toteuttamassa Kaikkien
1280 perheiden Suomi -jatkohanketta vuosien 2017 – 2019 aikana.

1281

1282

1283 Tarkoitus ja tavoite

1284 Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen tarkoitus on tehdä perhepolitiikan ja -työn
1285 kehittämis- ja vaikuttamistyötä kymmenen itsenäisen järjestön laajana ja tiiviinä
1286 yhteishankkeena.

1287

1288 Tavoitteena on tunnistaa järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita,
1289 etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön
1290 kehittäjien tietoisuuteen. Hanke mahdollistaa järjestöjen välisen tiiviin
1291 verkostotyöskentelyn ja yhteisten vaikuttamistyön työkalujen kehittämisen.

1292

1293 Toiminta

1294 Vuoden 2018 toiminnan painopisteenä on työn ja perheen yhteensovittamisen
1295 parantaminen monimuotoisten perheiden osalta, yhteistyössä
1296 työmarkkinajärjestöjen kanssa. Erityishuomio on niissä perherakenteeseen
1297 liittyvissä tekijöissä, joilla on vaikuttavuutta työhön pääsemiseen, työssä
1298 pysymiseen ja siinä jaksamiseen.

1299

1300 Toimintakauden tavoitteena on työelämään liittyvän tiedon kerääminen, tiedon
1301 vieminen päättäjien, palvelujärjestelmän sekä työelämätoimijoiden
1302 tietoisuuteen.

1303

1304 Vuonna 2019 hankkeessa toteutetaan seuraavia toimia:

1305

- 1306 • toteutetaan eduskuntavaalikampanja 2019 sekä mahdollisesti
- 1307 maakuntavaalikampanja 2019, jos maakuntavaalit toteutuvat
- 1308 • vaikutetaan aktiivisesti hallitusneuvotteluihin ja hallitusohjelmaan
- 1309 • pyritään tapaamaan uudet eduskuntaryhmät
- 1310 • verkoston jäsenjärjestöjen hallitukset tekevät päätökset verkoston
- 1311 vakiintuvaan toimintaan osallistumisesta sekä nimittävät edustajansa
- 1312 verkostoon
- 1313 • Viedään ”Monimuotoiset perheet työelämässä” -materiaalia ja sen sisältöjä
- 1314 aktiivisesti työelämän toimijoiden tietoisuuteen
- 1315 • järjestetään verkoston jäsenjärjestöjen toimijoille em. materiaaliin pohjaava
- 1316 työelämän vaikuttamisen seminaari

- 1317
- 1318
- 1319
- 1320
- 1321
- 1322
- 1323
- 1324
- 1325
- 1326
- 1327
- 1328
- 1329
- 1330
- 1331
- 1332
- 1333
- 1334
- 1335
- 1336
- 1337
- 1338
- 1339
- 1340
- 1341 **Lisäksi**
- 1342
- 1343
- 1344
- 1345
- 1346
- 1347
- 1348
- 1349
- 1350
- 1351
- 1352
- 1353
- 1354
- 1355
- 1356
- 1357
- 1358
- 1359
- 1360
- 1361
- 1362
- 1363
- 1364
- 1365
- tuotetaan vuosien 2013–2019 kokemusten pohjalta monimuotoisten perheiden aseman kehitystä ja tulevia kehitystarpeita kuvaava ”tiekartta perheiden yhdenvertaisuuteen”, joka toimii myös verkoston tulevan toiminnan strategiatyökaluna
 - haetaan verkoston toiminnalle pysyvää rahoitusta
 - toteutetaan loppuarviointi ja -raportti
 - varmistetaan osaltamme, että tekeillä olevaan monimuotoisia perheitä koskevassa perhevapaaudistuksessa kaikki erityistilanteet ovat valmistelijoiden tiedossa
 - Valmistaudutaan ensi hallituskaudella suunniteltuun perhevapaaudistukseen kirkastamalla verkoston linjauksia sekä tekemällä puolueiden perhevapaaudistuksesta vertailu
 - tehdään viestintäkokeiluja haastavien asioiden puheeksi ottamisen tueksi (esim. sarjakuvakampanja työelämän haasteista)
 - jalkautetaan verkoston yhteiset poliittiset tavoitteet vuodelle 2019-2022 (esimerkiksi haastetaan puolueiden jäseniä tekemään puoluekokousaloitteita verkostolle tärkeistä teemoista sekä tavataan keskeisten eduskuntaryhmien edustajat)
 - julkaistaan järjestöiltä ja perheiltä kerätyn tiedon pohjalta työelämän haasteita ja hyviä käytäntöjä summaava ”Monimuotoiset perheet työelämässä” - materiaali
 - osallistutaan vaalitulaisuuksiin, puoluekokouksiin, puolueristeilyille ja muihin poliittisten vaikuttajien kokoontumisiin
- toimitaan Lapsi- ja perhepalvelu-uudistuksen kärkihankkeen ohjausryhmässä 2017 – 2019
 - Tehdään yhteistyötä monimuotoisia perheitä tutkivien tahojen sekä WeAll - tutkimushankkeen kanssa monitieteisen tutkimustiedon lisäämiseksi perheiden monimuotoisuudesta
 - tehdään yhteistyötä ammattikorkeakoulujen, ammattikoulujen, yliopistojen ja muiden oppilaitosten kanssa monimuotoisia perheitä koskevan tiedon saamiseksi osaksi perheitä kohtaavien ammattilaisten koulutusta
 - osallistutaan perheitä kohtaavien ammattilaisten kehittämispäiville, messuille ja seminaareihin
 - seurataan hankkeen kuluessa aktiivisesti työelämän, perhepolitiikan ja palvelujen kehittymistä ja reagoidaan esiin nouseviin monimuotoisia perheitä koskeviin kysymyksiin
 - toimitaan asiantuntijajäsenenä Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan miesjaostossa 2016–2019
 - toimitaan asiantuntijajäsenenä Ev. lut. kirkon kasvatus- ja perheasiain neuvottelukunnassa 2017 - 2020
 - Verkoston tavoitteiden mukainen poliittinen vaikuttamistyö; yhteiset lausunnot ja kannanotot
 - Kartoitetaan kriisiavun saamisen kriteerejä ja tuotetaan verkoston järjestöjen kesken ehdotus optimaalisesta toimintamallista kriisitilanteissa palvelujärjestelmän ja päättäjien käyttöön
 - Tuotetaan viestintäsuunnitelman pohjalta suunnitellut materiaalit ammattilaisten käyttöön

1366

1367

1368

1369

1370

1371 **Arviointi**

1372

1373

1374

1375

1376

1377

1378

1379

1380

1381

1382 **Hallinto ja talous**

1383

1384

1385

1386

1387

1388

1389

1390

1391

1392

1393

1394

1395

1396

1397

1398

1399

1400

1401

1402

1403

1404 **Monimuotoiset perheet -verkosto**

1405

1406

1407

1408

1409

1410

1411

1412

1413

- Kootaan hankkeen www-sivuille lisää tietoa perheiden monimuotoisuudesta ja monimuotoisten perheiden erityistilanteista

- Kerätään yhteistyöverkostoja, jotka mahdollistavat hankkeen juurruttamisen

Hankkeen arviointi on jatkuvaa ja toteutuu työntekijöiden, johtoryhmän sekä yhteistyökumppaneiden yhteistyönä. Arvioinnissa käytetään työntekijöiden laatimia mittareita työn tuloksellisuudesta, työhön sitoutumisesta, yhteistyön sujuvuudesta ja työn vaikuttavuudesta.

Vuoden 2018 lopussa toteutetaan johtoryhmälle arviointikysely, joka tulee osaksi loppuraportointia. Vuoden 2019 kevään aikana toteutetaan sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille tarkoitettu arviointikysely verkoston toiminnasta.

Hanke on saanut STEAN:n projektirahoituksen vuosille 2017 -2019. Ulkopuolista rahoitusta ei ollut. Hankkeen budjetti vuodelle 2018 oli edelliseltä vuodelta siirtyvät avustukset huomioiden 208619,62 euroa.

Hankkeen menot tulevat olemaan vuonna 2019 arviolta **213 000,00**

euroa. Hankkeen suurimmat kulut vuonna 2019 ovat henkilöstökuluja, eduskuntavaaleihin liittyviä kuluja, tapahtumajärjestelykuluja, materiaali- ja painatuskuluja sekä seminaari- ja konferenssijärjestelykuluja.

Talusasioita sekä toimintasuunnitelman toteutumista seurataan johtoryhmän kokouksissa. Vuoden 2019 talousarvio hyväksytään johtoryhmässä sekä hankkeen hallinnollisena valvojana toimivan Sateenkaariperheet ry:n hallituksessa ja vuosikokouksessa. Taloutta koskevat päätökset viedään johtoryhmän kokouksiin ja tehtyjä päätöksiä noudatetaan.

Työn etenemistä ja tavoitteiden mukaista toimintaa valvotaan johtoryhmän toimesta.

Hankkeen johtoryhmässä toimivat Monimuotoiset perheet verkoston järjestöjen toiminnanjohtajat. Johtoryhmä kokoontuu vuoden 2019 aikana neljä kertaa.

on kymmenen suomalaisen perhejärjestön yhteistyöverkosto, johon kuuluvat Adoptioperheet ry, Familia ry, KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Perhehoitoliitto ry, Sateenkaariperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Suomen Nuoret Lesket ry, Suomen Uusperheiden Liitto ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry.

Verkosto koordinoi Kaikkien perheiden Suomi -hanketta, jonka tehtävänä on kerätä ja levittää tietoa monimuotoisten perheiden erityistilanteista.

1414
1415
1416
1417
1418

www.monimuotoisetperheet.fi